

KISSTERV
Településtervezési, Építészeti,
Szakértői és Mérnöki Szolgáltató Kft.

**„KISSTERV Településtervezési” Építészeti,
Szakértői és Mérnöki Szolgáltató Kft.**

Székhely, levelezési cím: 5350 Tiszafüred, Pék u. 1.

Iroda: Tiszafüred, Fő u. 29. **Telefon:** +36-59-898-039

Mobil: +36-30-299-74-16, +36-20-221-46-23, **Fax** 59/511-455

e-mail: kisstervkft@kiss-terv.hu, kiss.gyorgy.csaba@t-online.hu

Honlap: www.kiss-terv.hu, www.kimitkeres.hu, www.kimitkeres.com

Adószám: 23504622-2-16, **Számlaszám:** 3A Takarékszövetkezet 70100011-11098498-00000000, **Cg. szám:** 16-09-013509

Munkaszám: EcsédTRT-1/2018.

Ikt. sz.: 8/2019.

ECSÉD

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Ecséd Községi Önkormányzat által a
.....határozattal elfogadott
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

2019. május

ALÁÍRÓLAP

JOGOSULTSÁGGAL RENDELKEZŐ TERVEZŐ(K):

Szakág:

Név, jogosultság:

Településtervező:

KISS GYÖRGY CSABA
TT 16-0251/2007, SZTR 16-0251

Településtervezési munkatárs:

Hancz Gabriella

Tartalom

BEVEZETÉS	4
MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK ÖSSZEGZÉSE; SWOT ANALÍZIS	5
A folyamatok értékelése.....	5
A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése	5
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ	9
1. JÖVŐKÉP	9
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan.....	9
1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan.....	10
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése.....	12
2. CÉLOK.....	13
2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása.....	13
2.2. Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása.....	14
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	28
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra 31	
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	32
4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE	34
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer.....	34
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	36

BEVEZETÉS

Előzmények, a településfejlesztési koncepció készítésének folyamata

Ecséd Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 232/2016. (IX. 13.) határozatában döntött a hatályos településrendezési eszközök felülvizsgálatának szükségességéről.

Ecséd új településfejlesztési koncepciójának (TFK), településszerkezeti tervének (TSZT) és helyi építési szabályzatának (HÉSZ) elkészítésével az önkormányzat a „KISSTERV Településtervezési” Építészeti, Szakértői és Mérnöki Szolgáltató Kft.-t. bízta meg.

A folyamat keretében 2019. év első negyedében elkészült a településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök ún. „Megalapozó vizsgálat” c. munkarésze. Ebben feldolgozásra kerültek az országos, megyei, agglomerációs és a korábbi községi anyagok, elkészültek a különböző szakági vizsgálatok, továbbá javaslat született a község településrészi felosztására. A megalapozó vizsgálat eredményeinek ismeretében a település vezetőivel, civil szervezetekkel és lakossági véleményformálókkal folytatott beszélgetéseket, "együttgondolkodást" követően elkészült a fejlesztési irányok tervezete, amelyhez az önkormányzat előzetes vélemény-nyilvánítási lehetőséget biztosított, majd az anyagot megtárgyalta az illetékes bizottság.

A településfejlesztési koncepció Ecséd község közép- hosszú távú (kb. 15 évre szóló), több politikai ciklust átívelő fejlesztési elképzeléseit, lehetőségeit foglalja rendszerbe. A település társadalmi, gazdasági és környezeti adottságaira alapozott közép- és hosszútávon megvalósítható fejlesztési célokat és prioritásokat fogalmaz meg. A célok és prioritások a településfejlesztés szereplői – az állam, az önkormányzat, a vállalkozók, a civil szervezetek, - valamint a lakosság által egyaránt elfogadott jövőképre épülnek. A közösen elfogadott célok alapján olyan intézkedési javaslat készül, amely a célok megvalósításának rövid, közép és hosszú távú lépéseit tartalmazza.

A településfejlesztési koncepció tehát közmegegyezésen alapul, ami garantálja a politikai ciklusoktól való függetlenségét és a megvalósítás folytonosságát.

A jelen TFK dokumentum „Megalapozó munkarészek összegzése; SWOT analízis” c. fejezete összefoglalja a helyzetfeltárás és a helyzetelemzés következtetéseit egy szemléletes összefoglalást nyújtó SWOT analízis keretében.

A TFK "Jövőkép" c. fejezetét a község általános jövőképeinek megfogalmazása vezeti be, ezt az átfogó és a részcélok rendszerének bemutatása és kifejtése, majd a célrendszer egyes elemei közötti összefüggések taglalása követi. Végül a további tervezési feladatokhoz szükséges kiinduló adatok, illetőleg a megvalósítás eszközeire és azok nyomon követésére vonatkozó elképzelések következnek, tekintve, hogy Ecséd nem készít integrált településfejlesztési stratégiát.

A Kormány 2012-ben megalkotta a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet. A jelen településfejlesztési koncepció tervezet a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete alapján készült.

MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZEK ÖSSZEGZÉSE; SWOT ANALÍZIS

A koncepció kialakításának előkészítését szolgálja a település erősségeire, gyengeségeire, lehetőségeire és a fejlődést akadályozó kockázatokra vonatkozó SWOT - analízis, amelyet a megalapozó vizsgálatokban bemutatott, statisztikai adatokkal alátámasztott jellemzők rendszerezésével készítettünk el. A következő lépés a fejlesztés fő irányainak meghatározása, majd a koncepció kidolgozása.

A folyamatok értékelése

A korábban megismertetett folyamatok legfőbb meghatározó elemei a következők:

- csökkenő népesség,
- nincs vasúti kapcsolat a környező településekkel,
- a helyi vállalkozások vonzó hatása és aktív népességmegtartó ereje,
- csökkenő gyerekszám az óvodában,
- csökkenő diákszám az általános iskolában,
- Hatvan, Gyöngyös, Jászfényszaru elszívó ereje.

A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

A településhálózat SWOT-analízise

Erősségek: A közbiztonságot körzeti megbízott biztosítja A helyi postahivatal a postai szolgáltatások mindegyikével rendelkezik Hatvan és Gyöngyös közelsége a térség együttműködés hagyományai Egészségügyi ellátás Oktatásban, kulturális életben betöltött szerep Jó minőségű út- és járdahálózat	Gyengeségek:
Lehetőségek:	Veszélyek: Elvándorlás

A társadalom SWOT-analízise

Erősségek: Civil hagyományok Kulturális élet (gyermekek, fiatalok aktivitása is) Óvoda, 8 évfolyamos általános iskola, könyvtár, művelődési ház működik a településen, egészségügyi ellátás Jó közbiztonság (körzeti megbízott)	Gyengeségek: Magasabb végzettségűek alacsony aránya Közösségi élet színtere korlátozott (művelődési ház), nincs rendezvényközpont Sportolási lehetőségek korlátozottak
Lehetőségek: Fiatalok, családok betelepülése a	Veszélyek: Elvándorlás

<p>környező nagyobb városokból (Hatvan) és kistelepülésekről Civil szervezetek további erősödése, települési rendezvények a közösségépítés érdekében</p>	<p>Csökkenő népesség, elöregedő lakosság Kevés betelepülő, akik nem vesznek részt aktívan a község gazdasági-kulturális életében</p>
--	--

A gazdaság SWOT-analízise

<p>Erősségek: Infrastrukturális ellátottság Uniós pályázatokon eddigi viszonylag magas részvétel</p>	<p>Gyengeségek: Kevés foglalkoztató a piaci szférában Gyenge helyi munkaerőbázis Gyenge fizetőképesség helyi kereslet, a fogyasztás inkább a nagyobb településeken (elsősorban Hatvan) Gyenge turisztikai kínálat Kevés a magas színvonalú szolgáltatást nyújtó szálláshely</p>
<p>Lehetőségek: Meglévő vállalkozások bővítése Uniós fejlesztési források bevonása Új vállalkozások letelepedése Aktívabb együttműködés a megyei kereskedelmi és iparkamarával Turisztikai kínálat bővülése, kapcsolódás meglévő programokhoz Termelői piac létesítése Mezőgazdaságban az alternatív, ökológikus gazdálkodás megjelenése, elterjedése Fiatal gazdálkodók számának növekedése Településekkel való együttműködés erősödése</p>	<p>Veszélyek: Helyi vállalkozások tovább csökkenése Hatvan marad a fő befektetési célpont A helyi lakosság ellenállása, illetve érdektelensége a fejlesztésekkel szemben További turisztikai fejlesztések a közeli településeken rontják Ecséd versenyképességét az ágazatban</p>

A táji- és természeti adottságok SWOT-analízise

<p>Erősségek: Kedvező elhelyezkedés. A <u>Mátra</u> lábánál fekszik. A települést körülölelő dűlők, illetve az úgynevezett Öreghegy határolja, amelyet az <u>Ágói-patak</u> szel ketté.</p>	<p>Gyengeségek: Táji hagyományok kiaknázatlansága</p>
<p>Lehetőségek: Turistaútvonalak kijelölése az adottságok jobb kihasználása érdekében Biológiai sokféleség megőrzése</p>	<p>Veszélyek: Természeti környezet állapotromlása (klímaváltozás miatt)</p>

A zöldfelületek SWOT-analízise

<p>Erősségek: Több zöldfelület, park, temetőker és a</p>	<p>Gyengeségek:</p>
---	----------------------------

<p>templomkert, amelyek gondozottak Magas az egy főre jutó zöldfelület aránya Felszíni vizek megléte segíti a zöldfelületi rendszer fejlesztését</p>	
<p>Lehetőségek: Zöldfelületek növelése, fejlesztése (faállomány) a patak mentén és a központtól távolabbi belterületi részekben erózió ellen védő erdősávok</p>	<p>Veszélyek:</p>

Az épített környezet SWOT-analízise

<p>Erősségek: Újabb építésű lakóingatlanok is vannak (2000-től) Az önkormányzati tulajdonú, fenntartású épületek felújításra kerültek, jó állapotúak</p>	<p>Gyengeségek: Kevés műemlék</p>
<p>Lehetőségek: Klinkertéglás, valamint hagyományos népi lakóházak állapotának javítása</p>	<p>Veszélyek: Új építésű lakóingatlanok nem illenek a faluképbe.</p>

A közlekedés SWOT-analízise

<p>Erősségek: É-D kapcsolat megfelelő Hatvan, Gyöngyös közelsége Az M3-as autópálya közelsége Távolsági autóbusz-közlekedés (Budapest - Hatvan - Ecséd - Gyöngyöspata) Megfelelő járatsűrűség Az utak kb. 85-90 %-ban szilárd burkolatúak Járdák jó állapotúak</p>	<p>Gyengeségek: Kerékpáros közlekedés problémái: Nincsenek kerékpárutak</p>
<p>Lehetőségek: Új autóbuzsmegállók létesítése Kerékpáros közlekedés fejlesztése (kerékpárút építése)</p>	<p>Veszélyek: Forgalom megnövekedése az úthálózat fejlesztése miatt Autóbusz közlekedés romlása (járatsűrűség csökkenés)</p>

A közművek SWOT-analízise

<p>Erősségek: Közvilágítás megfelelő Vonalas közművek teljes kiépítettsége</p>	<p>Gyengeségek: A háztartás vezetékes gázfogyasztók aránya csökken. Csapadékvíz elvezetés csak részben megoldott (övärok-rendszer és záportározó szükségessége)</p>
<p>Lehetőségek: További lakossági csatlakozás a kiépített gázhálózatra</p>	<p>Veszélyek: Gázhálózat viszonylag alacsony kihasználtsága Csapadékvíz elvezetés megoldatlansága heves</p>

Csapadékvíz elvezetés fejlesztése Közvilágítás további korszerűsítése	esőzések esetén problémát okoz
--	--------------------------------

A környezetvédelem SWOT-analízise

Erősségek: Jó levegőminőség Alacsony zajszint (település nagy részén) Természetvédelmi területek közelsége Oktatási intézményekben környezeti nevelési programok Kis mértékű tranzitforgalom	Gyengeségek:
Lehetőségek: LA 21 készítése zöldfelületi rendszer fejlesztése Klímaparát Települések Szövetségéhez való csatlakozás	Veszélyek: Allergén gyomok (parlagfű) terjedése

Kockázatok felsorolása

Az előző alfejezetek összegzéseként az alábbi kockázatok állítják a legnagyobb kihívás elé Ecséd községét az elkövetkező évtizedekben:

- Csökken a népesség, előregszik a lakosság.
- Tovább csökken a helyi vállalkozások száma.
- A közeli települések turisztikai fejlesztései csökkentik a község versenyképességét az ágazatban.
- Romlik az autóbusz közlekedés, pl. járatsűrűség csökkenés miatt.
- Az esetlegesen megnövekvő tranzitforgalom miatt megnő a zaj- és rezgésterhelés.
- Újabb illegális hulladéklerakók jelennek meg.
- Ipari tevékenység talaj-, vízkészlet- és légszennyezést okoz.
- A csapadékvíz-gazdálkodás elmaradása csökkenti az alkalmazkodóképességet.

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

1. JÖVŐKÉP

A fejezetben a település jövőképe kerül megfogalmazásra a társadalmi, a gazdasági, a táji-természeti és az épített környezetre vonatkozóan. A jövőkép értelmezése térségi szinten történik, továbbá rögzítésre kerülnek a településfejlesztési elvek.

1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan

A megalapozó vizsgálat alapján megállapítható, hogy Ecséd hosszú távon akkor működhet kiegyensúlyozottan és fenntarthatóan, ha megőrzi jellegzetes táji- és természeti adottságainak és településkarakterének harmóniáját, csak indokolt esetben és mértéktartóan növeli beépített területeinek kiterjedését és funkcióit, őrzi épített és ápolja szellemi örökségét, hagyományait, erősíti identitástudatát, fejleszti közösségi kapcsolatait és lehetőségeihez mértén bővíti a minőségű szolgáltatások és helyi munkalehetőségek körét.

A jövőkép tömör megfogalmazása:

CSENDES, A TÁJJAL HARMÓNIÁBAN ÉLŐ, HANGULATOS FALU A KELET-NYUGAT IRÁNYÚ IPARI TENGELY MENTÉN

Ecséd olyan kiegyensúlyozott-, a meglévő értékeket megőrző hangulatos településsé váljon, amely a településfejlesztés során helyi közösségi és kistérségi partnerségi együttműködéssel biztosítja lakosai és az ide látogatók számára a megfelelő szolgáltatásokat a helyi munkaerőre építve.

A jövőképben egy, a természeti és az épített környezet értékeinek megőrzésén alapuló kiegyensúlyozottan fejlődő település képe tükröződik, amely közösségi együttműködéssel teremti meg a lakóhely, a helyben igénybe vehető ellátások, szolgáltatások és az aktív pihenési lehetőségek harmóniáját. Fő törekvés a közösségi élet (kultúra, szórakozás, sport, rekreáció, turizmus, közös ügyekben történő közös döntésben való aktív részvétel) és a szolgáltatások (kereskedelem, vendéglátás, szálláshely, a táji adottságokhoz igazodó falugazdaság), valamint az egészséges élethez szükséges infrastruktúra (gyalogos és kerékpáros közlekedés, színvonalas és alkalmazkodó vízrendezés) minél teljesebb kínálatának biztosítása a település nyugalmanak megőrzése mellett. A kívánt jövőkép eléréséhez a település társadalmát, gazdaságát és környezetét érintő kérdésekben mindenkor:

- Törekszik a különböző társadalmi rétegek, lakossági csoportok, illetve korosztályok, valamint a nemzetiségek harmonikus együttélésére, a társadalmi szolidaritás és együttműködés megerősítésére, erősíti a társadalmi kohéziót, építi a helyi közösséget a döntésekbe és kisebb projektek megvalósításába történő bevonásukkal.
- Lehetőségeihez mértén kiemelt feladatának tekinti az iskola helyi közösségi és kulturális életben betöltött nélkülözhetetlen szerepének megőrzését és erősítését az alapfunkció kihasználhatatlansága mellett is.
- Bővíti a helyi fenntartható foglalkoztatási lehetőségek körét.
- Támogatja a falugazdaság, a helyi zöldgazdaság bővülését, a víz-és energiahatékonyság fokozását, a helyi megújuló erőforrások szélesebb körű felhasználását.
- Segíti és ösztönzi a családi- és ökológiai gazdálkodást végzők tevékenységét.
- Kiemelten kezeli az idegenforgalmi és ökoturisztikai potenciál minél magasabb fokú kihasználását, az ebben rejlő gazdasági lehetőségek kiaknázását.

- Megőrzi az értékes táji- és természeti környezetet.
- A hagyományos tájhasználati formákat részesíti előnyben.
- A táji értékek védelme érdekében különös figyelmet fordít a tájba illesztésre.
- Komplex, minden érintett szakterületre kiterjedő vízrendezési tervet dolgoz ki a patak medre és csatlakozó területeinek rendezésére, a katasztrófa-helyzet elhárítására, továbbá a környezetminőség javítására.
- Átfogó-, a belterületi vízrendezési tervet a zöldfelület-fejlesztéssel összehangolt programot fogalmaz meg.
- Környezettudatos szemlélet és életmód terjesztésével teszi vonzóvá a programjait, rendezvényeit.
- Támogatja a helyben hatékonyan használható megújuló energiahordozók kiaknázását.
- Nyilvántartja és védi épített örökségének értékeit, tudatosan formálja településképét és a település harmonikus és fenntartható működését elősegítő terület-használatot alakít ki.
- A település jövőjét, versenyképességét, lehetőségeit érintő kérdésekben együttműködik a szomszédos településekkel, térségi szereplőkkel.
- Aktívan formálja a településről alkotott külső képet, erősíti Ecséd jó hírét.

1.2. A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

Ecséd község az Észak-Magyarországi Régióhoz tartozó Heves megyében, annak Hatvani kistérségében helyezkedik el. Heves megye fekvése kedvező, viszonylag közel és azonos távolságra van a központi, az Észak-Alföldi és az Észak-Magyarországi régiók felsőfokú központjaitól. Legnagyobb gazdasági-társadalmi-kulturális vonzereje a fővárosnak van. A Hatvani kistérség térbeli elhelyezkedése a legelőnyösebb a megyén belül: a fővárosi vonzáscentrumhoz a legközelebb fekszik, és az M3-as autópálya a kelet-nyugati irányú térbeli kapcsolatokat megfelelően biztosítja.

A kistérség 4 megye határán, az Alföld és az Északi Középhegység találkozásánál, a Zagyva folyó mentén, a Mátra déli – délnyugati lejtőin, az Ágói patak völgyében, egyben a fővárosi agglomerátum peremén helyezkedik el. A település magja az Ágói patak (korábban: Szarvagy patak) mindkét partján húzódó egy-egy utca.

A térség ereje régen a bányakincseiben, iparában és mezőgazdaságában (szőlőművelés, borászat), ma elsősorban földrajzilag előnyös átmenő helyzetében rejlik. A térség elhelyezkedésének, illetve az erre építhető, ezt kihasználni tudó fejlesztéseknek jelentősen megnőtt a szerepe.

A kistérség lakossága közel ötvenötezer fő, melyből kb. 3500 fő él a kistérség központjával szomszédos, de azzal közvetlen közúti kapcsolattal össze nem kötött Ecséd községben. A Mátra tövében fekvő falu nevezetes látnivalója az 1777-ben épült római katolikus templom, valamint a még megőrzött jellegzetes népi lakóházak, a boltozatos borospincék. A falu híven őrzi hagyományait. Évszázadok óta jelentős a településen a szőlőművelés és kitűnő borok készítése.

A Hatvani térség a megye jelentős ipari és élelmiszeripari övezete a Zagyva folyó medencéjében. Az ipar mellett országosan is jelentős a zöldségtermesztés (paprika, paradicsom, dinnye). A népsűrűség itt a legmagasabb a megyében, népsűrűsége csaknem eléri a városias kistérségek Európai Unió normáját: a lakosságnak több mint 70%-a él 120 fő/km²-t meghaladó népsűrűségű településen. A térség gazdaságában a mai napig jelentős szerepet játszik a mezőgazdaság. Hatvantól délre nagy múltú kertészetek (Csány: dinnye; Hort: paradicsom; Boldog: paprika), a 3-as út mentén igen jó minőségű szántóföldek találhatók. Apc, Rózsaszentmáron, Szűcsi és Ecséd pedig már a Mátraaljai borvidék települései, és mint ilyenek a térség idegenforgalmának kulcselemei. A kistérség ipara, ami a közelmúltig országos jelentőséggel bírt, a Zagyva mentén (Hatvan, Lőrinci, kisebb

mértékben: Zagyvaszántó és Apc) koncentrálnak. A kistérségbe irányuló komolyabb beruházások jelenleg szinte kizárólag Hatvanba irányulnak. Hatvan vonzereje - főként a szolgáltatások terén - kiterjed a megyehatáron túlra is. A térség második (új) városa Lőrinci, amely közvetlen vonzaskörzete központi funkcióit látja el. Ecséd a 24141. számú észak-dél irányú út révén mindössze 6 km távolságra van a 3-as úttól, amelyen nyugati irányban Hatvan, keleti irányban pedig Gyöngyös gyorsan elérhető távolságban van. Az M3-as autópályán a főváros is bő egy óra alatt elérhető.

A települést nem érinti vasútvonal, azonban közútról (autóbusszal) elérhető több MÁV állomás 10-20 km távolságon belül, mint a Hort-Csány, Lőrinci, Hatvan, Vámosgyörk, Gyöngyös állomások. A községben több helyközi autóbusszmegálló is van. A település autóbussz közlekedési kapcsolata igen jók. Összesen napi 26 járatpár érinti Ecsédet, ebből 2 járatpár közvetlen Budapest kapcsolatot, 8 pedig Gyöngyös kapcsolatot biztosít. A kialakított hálózat egyetlen kedvezőtlen eleme, hogy Lőrincivel csak napi egy járatpár biztosít közvetlenül kapcsolatot, mégpedig Hatvanon keresztül. Rózsaszentmárton és Lőrinci között van autóbussz-közlekedés, így az átszállás lehetséges, de figyelemreméltó, hogy a közeli várossal nincs közvetlen kapcsolat. Az autóbusszmegállók kiépítettsége a forgalomnak megfelelő, minőségük elfogadható, de a közterület rehabilitációval összefüggésben felújítandó. Mára a nehéz teherjármű közlekedés bonyolítja az Ecséd jelentősebb termékeit jelentő szőlő és egyéb mezőgazdasági termények szállítását.

Heves megye területfejlesztési koncepciójában a megyén belüli fejlettségi különbségeket kistérségi szinten vizsgálva megállapítást nyert, hogy az egy lakosra jutó összes belföldi jövedelem tekintetében kizárólag a Hatvan, Gyöngyös, Eger tengelyhez tartozó kistérségek produkálnak átlag fölötti értékeket, és tőlük messze leszakadva helyezkednek el a fejletlen, periférikus térségek egyéb gazdasági, társadalmi mutatók alapján is. A megyével határos megyékkel a legfontosabb kapcsolódási pontok a gazdasági kapcsolatok fejlesztése, a munkahelyteremtés (pl. Salgótarján - Észak-Heves - Ózd Szabad Vállalkozási Övezet létrehozása), a közúti kapcsolatok javítása, kerékpárút hálózat bővítése, turisztikai együttműködés fokozása (Tisza-tó, Mátra, Bükk), környezetvédelmi együttműködések pl. a hulladék és a szennyvíz kezelésében), az árvízvédelemben és a vízvisszatartásban, a megújuló energiák használatában, a hátrányos helyzetű kistérségek felzárkóztatásában közös marketinggel. Ezeket a területeket nem egymástól elkülönítetten, hanem lehetőség szerint komplex szemlélettel, megyehatárokon átnyúló integrált programok keretében lehet hatékonyan kezelni. Az Északi-középhegység és az Alföld határterületén elhelyezkedő Heves megyében a két nagytáj találkozása változatos arculatot és kiemelkedő természeti értékeket eredményez, meghatározva a mezőgazdasági termelés, elsősorban a zöldség- és gyümölcsstermesztésnek és szőlőtermesztésnek kedvező adottságait. A gazdasági fejlődésben meghatározó a főváros közelsége, a kelet-nyugati irányban húzódó M3 autópálya által biztosított jó elérhetőség. Erre és a feldolgozóipari gyártási tapasztalatokra építve települtek meg nagyrészt zöldmezős beruházásokkal a tőkeerős, főleg külföldi tulajdonú vállalkozások, stabilizálva a gazdasági növekedést a Hatvan-Gyöngyös-Eger tengelyen. A természeti, kulturális és épített környezet egyedülálló adottságainak köszönhetően kiemelkedő a turizmus jelentősége. Északi, jellemzően aprófalvas kistérségeinek népességmegtartó ereje gyenge. Reális fejlesztési irányok egyrészt a gazdaság versenyképességének javítása a megye gazdasági adottságaira építő munkahelyteremtő beruházások ösztönzésével és a beruházás ösztönzést támogató infokommunikációs, közlekedési, oktatás-szakképzési infrastruktúrák fejlesztésével. Reális fejlesztési irányok másrészt a turizmus súlyának megőrzése, növelése a termékkínálat fejlesztésével, komplexitásának és attraktivitásának növelésével különösen a lovas- és ökoturizmus, továbbá az egészségipar minőségi fejlesztése révén, építve a térség történelmi, borászati és természeti adottságaira, hagyományaira is.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

A település jövőképében megfogalmazottak elsősorban akkor juthatnak érvényre, ha a község bármely beavatkozás esetén alapelveként kezeli a jellegzetes, értékes táji-, természeti környezet és az ahhoz illeszkedően kialakult településszerkezet és településkép megőrzését és az ezen adottságokra alapozott mértéktartó, főként minőségi fejlesztésre törekszik.

Fontos, hogy érvényesüljön a településen egyfajta belső egyetértés a fejlesztési irányokat és az azok keretein belül követendő prioritásokat illetően. Ennek feltétele a szakmai-, és civil szervezetek, valamint a különböző lakossági rétegek, társadalmi csoportok széleskörű partnerségi együttműködése, hiszen a közösen kigondolt és értelmezett célok mentén haladva sokkal több esély van a társadalmi kapcsolatok erősítésére, a közösségi élet fellendítésére is. Ezért nagyon fontos, hogy már jelen településfejlesztési koncepció kidolgozása és elfogadása is minél szélesebb körű egyeztetés alapján és az anyag minél szélesebb körű megismertetése alapján legyen elfogadva.

Kiemelt szempont az összetett gondolkodás, az integrált megközelítés alkalmazása.

A településfejlesztés ugyanis nem pusztán a műszaki infrastruktúra megújítása, hanem azonos súllyal kell figyelembe venni a társadalmi és gazdasági tényezőket is. Olyan összetett gondolkodásra és tervezési szemléletre van szükség, amely képes átlátni a különböző irányultságú fejlesztések egymást feltételező és egymást erősítő összefüggéseit, és ezt a helyi közösséggel, környezettel szervesen összekapcsolódva próbálja megvalósítani, s ezáltal társadalomépítési, gazdaságfejlesztési és környezeti megújítási folyamatok is megvalósulnak.

Ennek egyik eklatáns példája lehet Ecséden a belterületi vízrendezéssel összekapcsolható lehetőségek összehangolt megvalósítása. Körültekintő és alapos előkészítés esetén ugyanis nemcsak a felszíni vízvezetés problémája oldódik meg, hanem létrejöhet egy olyan "zöldfolyosó", amelyben a települési gyalogos és kerékpáros közlekedés létesítményei közlekedésbiztonságilag és környezeti szempontból is megfelelően kialakíthatók. Egy ilyen átfogó, integrált fejlesztés lehetőségét alátámasztja és erősíti a patakmeder megléte. Mindez a turizmus fejlesztését is szolgálja. Továbbá használati funkciót kaphatnak és ehhez igazítva megújíthatók a meglévő zöldfelületek, vagyis természeti értékörzés és értékteremtés is történik. A tervben szereplő kerékpár útvonal mentén bővíthet a szolgáltatások köre, pihenő, találkozó, vendéglátóhelyek nyílhatnak, amelyeknek közösségépítő, gazdaságélénkítő és helyi munkahelyteremtő hatásai lehetnek. Ha például ebben a kérdésben konszenzus van, akkor a település vezetése eredményesen tárgyalhat az esetlegesen érintett telektulajdonosokkal, és ezt a komplex szemléletet tudja érvényesíteni a támogatási rendszerben rejlő lehetőségek felkutatása során, majd a szükséges tervek ilyen - integrált - szemléletű elkészítése során is.

A fenntarthatóság jegyében a településfejlesztést hosszú távú folyamatként kell kezelni, amely során figyelembe kell venni, hogy a külső források igénybevétele lehetőséget teremt ugyan egy adott beruházás megvalósítására, később azonban az üzemeltetés helyi erőforrások bevonását fogja igényelni. Ezért lehetőleg már a tervezés fázisában szükséges a gazdasági, üzemeltetési, fenntarthatósági, ökológiai és közösségfejlesztési szempontok érvényesítése.

Lényeges a fejlesztési folyamatok figyelemmel kísérése az időben történő visszacsatolások és az esetlegesen szükséges korrekciók végrehajtása érdekében.

A szabályozás általános alapelveként egyszerre kell elősegíteni, hogy az építetói szándékok és a területi vonatkozású településpolitikai célok alapvetően érvényesülhessenek, ugyanakkor:

- a szomszédos, egymástól eltérő területhasználatok, illetve övezetek között, de az egyes ingatlanok között is az elkerülhetetlen környezetterhelések zavaró hatása kisebb mértékű legyen,
- a terv biztosítson változatos nagyságú, különféle területfelhasználási lehetőségeknek helyet adó építési telkeket az esetleges kereslettel összhangban,
- a település szerkezeti-településképi, építészeti értékeit, értékes karakterjegyeit az átépítések, új építések, telekösszevonások mellett is megőrizzük; ahol ilyen nincs, ott kialakuljanak,
- az előírt áteresztőképességű (figyelembe véve a kerékpáros igényeket is), a közművek befogadására és egyúttal a szükséges növénytelepítésre is alkalmas utak és jól használható egyéb rendeltetésű közterületek megépülhessenek,
- a településökölógiai-településképi-településszerkezeti szempontoknak megfelelő mennyiségű és összetételű növényzet megjelenjen az egyes területeken,
- el kell kerülni, hogy az építési jogok keletkeztetése a fejlesztések térbeli szétszóródását eredményezzék, illetve olyan helyzeteket okozzanak, melyek a későbbiekben fejlődést akadályozó tényezővé válhatnak, a településüzemeltetés költségeit aránytalanul növelik. A szerkezeti terv és a szabályozás együttesen a fejlesztési szándékok koncentrált megjelenését ösztönözze, a település szerkezeti rendszerével összhangban.

2. CÉLOK

A település jövőképe elérése érdekében meg kell határozni azokat a fejlesztési irányokat, feladatokat, amelyek megvalósítása egyaránt feladata a település önkormányzatának, civil és egyházi vezetőknek és a lakosságnak is.

E fejezet a település átfogó fejlesztését szolgáló átfogó célok, részcélok meghatározását, az azokhoz kapcsolódó szakterületi fejlesztési-rendezési javaslatokat, valamint a részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározását tartalmazza.

2.1. A település átfogó fejlesztését szolgáló célok meghatározása

A jövőkép elérése érdekében 12 átfogó cél került meghatározásra, melyek alábbi kifejtési rendszere nem fontossági sorrend (inkább bizonyos fokig a község életében betöltött jelentőségük, szerepük kifejezője), hiszen egymással összehangolt megvalósításuk elengedhetetlen feltétel a település kívánt jövőképeinek eléréséhez:

1. **A már letelepedett cégek megtartása, valamint az új letelepedések ösztönzése.**
2. **Az újonnan letelepedő, vagy bővítést tervező vállalkozások számára elérhető működési területet, infrastruktúrával ellátott potenciális telephelyeket biztosítani.**
3. **A helyben megtérülőnek mutató megújuló energiák kiaknázása.**
4. **A helyben megtermelt áruk értékesítési lehetőségének növelése.**
5. **Az idegenforgalom növelése a természeti és kulturális értékeken alapuló termékkínálat fejlesztésével.**
6. **A szőlészet-borászat terén a termőterület stabilizációja, a versenyképesség javítása, az árbevétel növelése.**
7. **Az átalakított környezet tájrehabilitációja és tájrekonstrukciója.**
8. **Természetvédelem.**

9. **A felszín alatti, sérülékeny vízadó rétegek minőségének megóvása az ivóvízbázisok védelme érdekében., a felszíni vizek és a zöldfelületi rendszer fejlesztése.**
10. **A településarculat megőrzése és a település élhetővé és vonzóvá tétele.**
11. **A települési környezet védelme és biztonság.**
12. **a település egységes szerkezetét megőrző településszerkezet.**

2.2. **Részcélok és a beavatkozások területi egységeinek meghatározása**

A település jövőképeinek eléréséhez kitűzött átfogó célok *részcélokra*, majd további szakterületi fejlesztési-tervezési javaslatokra, programokra bonthatók.

1. **Kiemelt célkitűzés a közösségi közlekedés (menetrend szerinti autóbusz, vasút) erősítése** az egyéni közlekedéssel szemben, valamint a meglévő úthálózat biztonságos használatának erősítése.
 - a. A települést nem érinti vasútvonal. A személyforgalom az autóbusz-közlekedést választja. Helyi járatokkal a település nem rendelkezik, azonban a belterületen hét VOLÁN megállóhely(pár) üzemel. Az autóbuszmegálló kiépítettsége a forgalomnak megfelelő, minőségük elfogadható, de a közterület rehabilitációval összefüggésben felújítandó.
 - b. Az áruforgalom számára csak nagyobb mennyiségben és nagyobb távolságra rentábilis az átrakodás, de mára a nehéz teherjármű közlekedés bonyolítja Ecséd jelentősebb termékeit jelentő szőlő és egyéb mezőgazdasági termények szállítását.
2. **Kiemelt célkitűzés a már letelepedett cégek megtartása, valamint az új letelepedések ösztönzése** érdekében erősíteni és szélesíteni a hazai és helyi beszállítói együttműködések, partnerhálózati rendszereket, többek között a Kereskedelmi és Iparkamarák segítségére támaszkodva. Kiszélesítését (pl. fejlesztésben részt vevő szállító, rendszerbeszállító beszállítóinak felkutatása stb.). A hazai és helyi beszállító hálózat erősítése különösen hangsúlyos kell, hogy legyen az ipar és a kereskedelem tekintetében.
 - a. A gazdasági területek kijelölésekor irányelvként tekintjük, hogy az a település egységét ne veszélyeztesse, az e célra meghatározott fejlesztési területek nagysága a község mai gazdasági dinamikáját ugyan meghaladhatják, viszont nehezen prognosztizálható az ilyen irányú fejlesztések területigénye és így biztosítható a megfelelő területnagyság.
 - b. A gazdasági területek kijelölésekor irányelvként tekintjük, hogy a tapasztalatok alapján a megtelepedő vállalkozások igényei a telek nagyságát, az infrastrukturális ellátottságát vagy a beépítési paramétereit illetően előre nem mondható meg, ezért a kijelölt fejlesztési területeknek változatos és rugalmasan alakítható kínálatot kell nyújtaniuk.
 - c. A gazdasági területek nagy részét a kereskedelmi-szolgáltató gazdasági övezetbe soroljuk, ahogyan az 2017-ig hatályos szabályozási tervben. Ez minden olyan tevékenységet lehetővé tesz, mely a település közelében célszerű lehet. Jelenleg a lakott területek közé ékelődve néhány vállalkozó zavaró hatású mezőgazdasági tevékenységet folytat (nagy létszámú állattartás, géppark üzemeltetés), emiatt igény merült fel tervezett mezőgazdasági üzemi területek kijelölésére, a kitelepülni/vállalkozni szándékozó-, ecsédi földdel nem rendelkező helyi lakosok támogatására -

ezek a területek a meglévő majorok mellett és a lakóterületektől messzebb kerülnek kijelölésre.

- d. A gazdasági célú fejlesztési területeken szántóföldi mezőgazdálkodás folyik –kivéve egyes területeket, ahol gazdasági tevékenységet végeznek, és épületek is találhatóak –, a beépítésre szánt területek meglévő dűlőutakhoz igazodó-, a meglévő mezőgazdasági majorok területéhez közvetlenül csatlakozó területegységek, hálózati ellátásuk megoldott vagy kis ráfordítással kivitelezhető. Ilyen a településtől délkeletre kialakítandó nagyobb tömb a Szél tanyához vezető út két oldalán. A település keleti oldalán lévő területek nem teljesen új beépítésre szánt területek.
- e. Fontos úthálózati fejlesztés az autópálya és a járszági kapcsolat. A meglévő Kossuth utcától dél-keleti irányba haladó dűlőút országos mellékúttá való fejlesztésével hozható létre az M3 és 32. sz. főúti csomópontjához egy bekötőút, amely kistérségi jelentőséggel is bír.

3. **Kiemelt célkitűzés az újonnan letelepedő, vagy bővítést tervező vállalkozások számára elérhető működési területet, infrastruktúrával ellátott potenciális telephelyeket biztosítani.** A már zsúfoltabb ipari területek mellett, de azokhoz is elérhető közelségben, Ecséd kedvező célterülete lehet az újonnan letelepedő, vagy bővítést tervező vállalkozásoknak, különös tekintettel a szállítmányozás, a logisztikai, a természeti erőforrások helyi fenntartható kihasználására alapuló környezetipari tevékenységek számára a térség hagyományos húzóágazatai mellett. A kis- és középvállalkozások szerepe a foglalkoztatás területén kiemelkedő.

- a. Új bekötőutat kell létrehozni a szerkezeti tervlapon meghatározott nyomvonalon a Kossuth utca és az épülő M3-as autópálya 32. sz. főút csomópontja között.
- b. Az M3-as autópálya áthalad ugyan Ecséd külterületének délkeleti részén, de leágazása nincsen. Az ún. „Ecsédi” pihenőhelyhez egyéb út nem kapcsolódik, de attól keletre van egy felüljárós földút keresztezés észak-déli irányban Hort felé.
- c. Jelenleg a lakott területek közé ékelődve néhány vállalkozó zavaró hatású mezőgazdasági tevékenységet folytat (nagy létszámú állattartás, géppark üzemeltetés), emiatt igény merült fel tervezett mezőgazdasági üzemi területek kijelölésére, a kitelepülni/vállalkozni szándékozó ecsédi földdel nem rendelkező helyi lakosok támogatására, ezek a területek a meglévő majorok mellett és a lakóterületektől messzebb kerültek kijelölésre.

A gazdasági területek nagy részét a kereskedelmi-szolgáltató gazdasági övezetbe soroljuk, ahogyan a 2017-ig hatályos szabályozási tervben szerepel. Ez minden olyan tevékenységet lehetővé tesz, mely a település közelében célszerű lehet.

A gazdasági célú fejlesztésre szánt területeken szántóföldi mezőgazdálkodás folyik –kivéve egyes területeket, ahol gazdasági tevékenységet végeznek, és épületek is találhatóak –, a beépítésre szánt területek meglévő dűlőutakhoz igazodnak, – melyek közül a dél-keleti irányú országos úttá fejlesztésre előirányzott – a meglévő mezőgazdasági majorok területéhez közvetlenül csatlakozó területegységek, hálózati ellátásuk megoldott vagy kis ráfordítással kivitelezhető. Ilyen a településtől délkeletre kialakítandó nagyobb tömb a Szél

tanyához vezető út két oldalán. A település keleti oldalán lévő területek nem teljesen új beépítésre szánt területek.

4. Kiemelt célkitűzés és ezért prioritást élvez a helyben megtérülőnek mutakozó megújuló energiák kiaknázása az energiaimporttól való függőség csökkentése érdekében.

A környezetkímélő, tiszta energiaforrások kiaknázására és hasznosítására célszerű egy, a teljes szabályozási területet felölelő átfogó tanulmány elkészítése a megújuló energiaforrások helyi lehetőségeinek feltárására és reálisan, a gyakorlatban is megvalósítható felhasználási lehetőségeinek kidolgozására.

5. Kiemelt célkitűzés a kereskedelemfejlesztés területén, hogy az itt működő hazai élelmiszer és vegyes kereskedelmet bonyolító láncok tekintetében erősítsük a helyben megtermelt áruk értékesítésének lehetőségét.

a. A meglévő mezőgazdasági üzemközpontok (Szél tanya, Csala tanya, Fáy tanya) közül kiemelten kell kezelni a Fáy tanya területét, ahol a lovasturizmus vette át a korábbi üzemközponti szerepet. A Fáy tanya felé vezető út minőségének jelentős javítását kell végrehajtani. Az út nyomvonalából adódó szerepét a jelenlegi leromlott állapot mellett nem képes betölteni, maga a tanya sem képes úgy működni, ahogy azt szerkezeti pozíciója lehetővé tenné. Az út számára legalább 16,0 méteres közterületi sávot kell kiszabályozni, melyben biztonsággal elhelyezhető lesz a kétoldali közlekedést biztosító, stabilizált anyagú útpálya, megfelelő vízelvezetéssel és fasorral. Az út kialakítása és ezáltal a tanya gazdasági megerősödése a település fejlesztésének húzóereje lehet.

b. A Fáy tanya területén is jelöl a terv falusias lakóterület bővítést, a meglévő beépítést észak felé kiegészítve. A mezőgazdasági üzemi építmények elhelyezésére is szolgáló falusias lakóterület a településtől távolabb a Fáy tanya lakott területe is. A lovasbázisához kapcsolódó turisztikai fejlesztések következtében középtávon igény jelentkezhet további lakótelkek kiosztására. A Fáy tanya falusias lakóterülete, illetve az ecsédi tó üdülőterülete változatos lehetőséget biztosítanak a település fejlődésének, miközben a település egységes szerkezetét megőrzik.

6. Kiemelt célkitűzés az idegenforgalom területén elért eredmények megőrzése, növelése a természeti és kulturális értékeken alapuló termékkínálat fejlesztésével, komplexitásának és attraktivitásának növelésével, amelyben a térség nemzetközi- és országos vonzerőit marketingtevékenységgel a település előnyére kell fordítani. Kiemelkedő a turizmus jelentősége a Hatvan-Gyöngyös-Eger „gazdasági tengely” térségében – köszönhetően egyedülálló természeti, kulturális és épített környezeti adottságainak (Mátra, Bükk, Eger, jelentős termál- és gyógyvíz-készlet).

Az idegenforgalom számára a Mátra – mint hazánk legmagasabb hegysége – által nyújtott üdülési-rekreációs lehetőség értékelhető. Az aktív pihenés lehetőségeinek bővítése területén a Mátra és a Bükk hegységet feltáró, keresztülzelő kerékpárút várhatóan megvalósuló fejlesztésében nagy lehetőség rejlik. Az ország 22 történelmi borvidéke közül egyik a Mátrai borvidék a Mátra déli lejtőin, a Tarna és a Zagyva folyók által határolt területen. Ősi hagyományai vannak a szőlészeti-borászati tevékenységnek, amely komoly idegenforgalmi attrakció.

- a. Az országos, illetve térségi kerékpáros útvonalak nem vezetnek Ecséd térségében. Ecséd község igazgatási területén áthalad a tervezett térségi kerékpárút, amelyet Lőrinci felől a volt meddőhányó mellett, valamint a tanyákon át vezető dűlőút mentén kell kialakítani, és össze kell kötni a Rózsaszentmártonba vezető úttal. A térségi kerékpárút nyomvonala észak felé belterületen az Arany János utcán, a 1058 és 921 hrsz.-ú úton, az Akácfa és Kossuth utca egyes szakaszain halad, a belterületről kiérve pedig az országút mellett éri el a szomszédos településeket.
 - b. A belterületi utak a kerékpáros közlekedésre alkalmasak. A külterületi utak földutak, ezért a biztonságos kerékpározás csak száraz időben lehetséges.
 - c. A turisztikai fejlesztések egyik nagyobb célterülete az Ecsédi tó környezete. Az egykori bányaterület bányagödrében kialakult záró tó és természetközeli területe ideális turisztikai célú beruházásokhoz, de a volt bánya külszíni fejtésein kívül mélyművelésű részek is találhatóak egy korábbi rendezési tervmódosítással beépítésre szánt területté és belterületté nyilvánított területen. Bár a roncsolt terület tájrendezése megtörtént, nagy része csúszás és omlás veszélyes maradt, ezért a még nem beállt területeken az adottságok nem kedveznek a beépítéshez. A szerkezeti terv lehatárolta az üdülőterületeket a kevésbé veszélyeztetett részeken. Turisztikai célú erdők létesítendőek a bányató környezetében.
 - d. Üdülőházas üdülőterületként határozza meg a Szerkezeti Terv a település egy részét, a Vég-tó közvetlen környezetében. A volt bányaterület és meddőhányójának rekultivált területe középtávon csak részben alkalmas építési területnek. A tóparttól észak felé eső mélyebb fekvésű terület kiválóan alkalmas nagyobb volumenű komplex rekreációs-sport centrum kialakítására. A térségben található idegenforgalmi létesítményekhez kapcsolódóan és kiegészítve azokat turisztikai célú fejlesztések épületei, szabadidős és üdülőfunkciójú létesítmények helyezhetők el. Egyes területek különböző adottságaik, fekvésük, érzékenységek miatt eltérő szabályozást igényelnek.
 - e. A Gyöngyös-Domoszlói ÁG. hajdani üzemközpontján (Fáy-tanya) a szőlőgazdálkodással összefüggő gazdasági tevékenység megszűnt, a major területén néhány lakás mellett a lovasturizmus indult fejlődésnek. A Fáy major területén a lovas turizmus és egyéb, a mezőgazdasággal összefüggő turisztikai létesítmények és azokkal összefüggő szállásépületek is kialakíthatók. A Fáy major fejlesztése érdekében a szerkezeti terv önálló területfelhasználási egységként falusias lakóterületet is kijelöl, a korábban hatályos településrendezési eszközökhöz hasonlóan.
 - f. Korlátozott használatú mezőgazdasági területként szabályozza a terv a Nyúzó dűlő legelőit. A tájképvédelem érdekeivel összhangban a legelők fenntartása, ezért a legeltetési állattartás épületeinek és a kapcsolódó lovasturizmus építményeinek kialakítására a szabályozás lehetőséget biztosít.
 - g. A településrendezés eszközeivel is biztosítani kell a borvidéki tájjelleg megőrzését, a szőlőgazdálkodás, borászat, borturizmus fejlesztését.
7. **Kiemelt célkitűzés a szőlészet-borászat terén a termőterület stabilizációja, a versenyképesség javítása, az árbevétel növelése**, melynek eléréséhez többek között erősíteni kell az összefogást, minőségben és gazdaságosságban versenyképes terméket kell előállítani, a termőterület nagyságát stabilizálni, optimalizálni kell, prioritást kell kapnia az újratelepítésnek, az ültetvénykorszerűsítésnek, az alkalmazott borászati technológiákat folyamatosan fejleszteni kell, biztosítani kell továbbá az eredetvédelmi és minőségi előírásoknak, garanciáknak való megfelelést,

valamint a hagyományos export piacok megőrzése mellett új, fizetőképes piacokat kell találni. A borvidékekhez tartozó települések nemcsak a szüreti napok alkalmával, hanem egész évben vonzó turisztikai, idegenforgalmi, kulturális, közművelődési kínálatot biztosítanak.

- a. A szőlőterületek csökkenése figyelhető meg, melynek oka, hogy a kiöregedett szőlőket nem telepítették be újra. Új telepítések már találhatóak, azonban a falu gazdaságfejlesztése szempontjából kedvezőtlen, hogy a szőlőből nem helyben készül a bor, és nincs helyi borpalackozás.
 - b. Az árutermelő gazdálkodásra alkalmas jó termőhelyi adottságú, hagyományosan üzemi művelésű, borvidéki mezőgazdasági terület, ahol a termőföldek minőségi és mennyiségi védelmét a településrendezés eszközeivel is biztosítani kívánjuk. Meg kívánjuk akadályozni a termőföldek felaprózódását, a termőhelyi adottságokhoz racionálisan igazodó hagyományos tájhasználat megváltoztatását. Biztosítani kívánjuk az árutermelésre alkalmas termőföldek rendeltetésnek megfelelő gazdaság fejlesztését, családi birtokközpontok kialakíthatóságát. A településrendezés eszközeivel is biztosítani kívánjuk a borvidéki tájjelleg megőrzését, a szőlőgazdálkodás, borászat, borturizmus fejlesztetőségét. Ebben a sajátos területfelhasználási egységben meghatározó cél a termőföldek felaprózódásának megakadályozása, az önkéntes birtokösszevonások ösztönzése, és az árutermelésre alkalmas földbirtokok fejlesztetőségének biztosítása a településrendezés eszközeivel.
 - c. Ecséd közigazgatási területén a mezőgazdasági település szerepkörből adódóan több külterületi üzemközpont és gazdálkodó tanya található. Ezért a szerkezeti terv a meglévő üzemek fejlesztési igényeinek kielégítésére kíván elsősorban területet biztosítani. A település kompaktsága és a biztonságos közlekedés miatt a kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területegységek között mellett a belterülethez közvetlenül kapcsolódva kerülnek kijelölésre.
8. **Kiemelt jelentőségű feladat** az átalakított környezet elfogadható esztétikai látványt nyújtó, a tájba illeszkedő felületekké való alakítása, **tájrehabilitáció és tájrekonstrukció megvalósítása**, tekintettel arra, hogy a térséget túlzottan nagy intenzitású táj és területhasználati tevékenység - bányászat által megbolygatott területek - érintette.
- a. A bányató környezetét térségi tájrehabilitációt igénylő terület övezeteként jelölte ki a megye területrendezési terve, ahol a tájrendezés a meghatározott újrahasznosítási célok szerint valósulhat meg.
 - b. Tájképvédelmi terület övezetébe sorolta a megye területrendezési terve a Mátraalja borvidéki térségét is, amely Ecséd külterületének keleti felét és a bányató térségét érinti. A tájképvédelmi területek övezetében a HÉSZ-nek „a tájképet zavaró építmények és területfelhasználási módok tilalmára, illetve az építmények tájba illesztésére vonatkozó szabályokat is tartalmaznia kell.”
 - c. A terv a térségi jelentőségű tájrehabilitációt igénylő, volt bányaterületeken a tájvédelmet is biztosító üdülőházas üdülőterület és erdőterületek kialakítását ajánlja.
 - d. Tájképvédelmi szempontból kedvezőtlen a mezőgazdasági területeken a fasorok, védérdősávok hiánya. A tájrendezési javaslat tervlapján az országos közutak és a szerkezeti jelentőségű külterületi feltáróutak mentén fasorok, védő erdősávok rendszerének kialakítására tesz javaslatot a terv. Ezek a fásítások a táj

változatosabbá tétele mellett a talaj termőképességének, vízgazdálkodási viszonyainak kedvezőbbé tételét is szolgálják.

- e. A bányászattal érintett területet az OTrT a komplex tájrehabilitációt igénylő területek övezetébe sorolta. A Heves Megyei Területrendezési Terv kifejtette, hogy a komplexen kezelendő területek rehabilitációját, többcélú hasznosítást térségi szinten kell megoldani.
- f. Az Ecséd külterületén megtalálható több illegális, felszíni ásványianyag-nyerőhely, tájseb, felszínmozgás és balesetvédelmi szempontból potenciális veszélyforrások, ezért ezeket fel kell mérni, és további hasznosításukat, rekultivációjukat a szakhatósági vélemény alapján szükséges elvégezni.

9. **Kiemelt jelentőségű feladat a természetvédelem.**

- a. A szabályozás keretében kijelöljük azokat a patak menti övezeteket, ahol épületek nem létesíthetők, illetve azokat az övezeteket, ahol a nagy kiterjedésű gyepterületek fenntartása ökológiai, táj- és természetvédelmi érdek, ezért a gyepterületek fenntartását szolgáló épületek kialakíthatóságát biztosítani kell (Nyúzópart).
- b. Helyi jelentőségű természeti értéket képvisel az Ágói-patak vízművek térségében és attól délre levő összefüggő rétek területe a ligetekkel együtt. A település belterületén a kegyeleti park értékes faállománya képez helyi természeti értéket.
- c. A bányató környezetét térségi tájrehabilitációt igénylő terület övezetként jelölte ki a megye területrendezési terve, ahol a tájrendezés a meghatározott újrahasznosítási célok szerint valósulhat meg.
- b. A megyei terv térségi jelentőségű ökológiai folyosóként határozta meg az Ágói-patak teljes ecsédi szakaszát. Az ökológiai folyosó legértékesebb gyepterületeit és vizes élőhelyeit a településrendezési terv helyi jelentőségű természetvédelmi területként javasolja megóvni, illetve a patak ökológiai rendszeréhez kapcsolódó oldalvölgyek patak menti természetközeli területeinek megőrzését is biztosítani kell.

10. **Kiemelt jelentőségű feladat a felszín alatti, sérülékeny vízáadó rétegek minőségének megóvása az ivóvízbázisok védelme érdekében, a felszíni vizek és a zöldfelületi rendszer fejlesztése a csapadékvíz gazdálkodás javítása érdekében, a zöldfelületi rendszer nyújtotta ökoszisztéma szolgáltatások kiaknázása érdekében.**

- a. A község keleti oldalán, közvetlenül a belterület határán meredek domboldal helyezkedik el. A művelt dombtetőről az erózió miatt jelentős vízmennyiség és sár zúdul a beépített területre. A területen az elmúlt években jelentős sárfolyás fordult elő. Ezen a területen az övások kiépítése, a domboldal vízmosásainak megkötése halaszthatatlan feladat.
- b. A belterület csapadékvíz-elvezetését nyíltárkos rendszer biztosítja, a település körül övarkos rendszert kell kiépíteni, távlatban az egyes frekvenciáltabb településközponti területeken a meglévő nyíltárkos elvezetés helyett zárt csatorna, illetve fedett árok építése indokolt.
- c. A belterülettől északra az Ágói-patak melletti mocsaras területet a szerkezeti terv záportározó céljára biztosítja. Javasoljuk minél hamarabb kiépíteni a tározót a település alkalmazkodóképességének növelése érdekében.

11. Kiemelt jelentőségű feladat a településarculat megőrzését és a település élhetővé és vonzóvá tételét hosszútávon biztosító területhasználati átalakítások megvalósítása.

- a. A szerkezeti terv a beépítésre szánt területeket kis mértékben növeli. Ennek oka részben a népesség számának stagnálása, részben pedig a meglévő lakóterületek nagyarányú beépíthetlensége, illetve a lakosságcsere, a folyamatos lakóingatlan adás-vétel. A beépítésre szánt területek kiegészítései általában kisebb léptékűek, ma is beépített területek mellett történt, amelyekkel a település kontúrja kompaktabbá, az infrastruktúra megoldása egyszerűbbé válik. A szerkezeti terv a belterületi határt is kiterjeszti a tervezett beépítésre szánt területekhez igazítva.
- b. A kis forgalom miatt a járda kiépítettsége elégséges, de a közterületek ilyen irányú minőségi fejlesztése - szélesebb, védettebb járdák, szegélyes elválasztások, kiépítéssel hangsúlyozott gyalogátkelő helyek - a gyalogosforgalom számára biztonságosabb használatot és kedvezőbb utcaképet jelentenek.
- c. A kialakult településszerkezet sajátos, értékes jellemzői a csak gyalogos közlekedésre alkalmas rövid útszakaszok. Megtartásuk, gondozásuk javasolt. A szabályozás eszközei védjék a kialakult gyalogos átjárók, teresedések, közök rendszerét, amelyek a település morfológiája miatt a gyalogos közlekedésben különleges hangsúlyt kapnak.
- d. A település építészeti, természeti értékeinek megőrzése, továbbfejlesztését segíti a 2017-ben elfogadott településképi arculati kézikönyv és településképi védelmi rendelet.
- e. Az új építési szabályozás a megelőző szabályozási elemeket - a hagyományos oldalhatáros beépítési módot, az alacsony szintszámú épületformálást, a lakóépületek és az egyes utcák és tömbök léptékének megőrzését - megtartja.
- f. A kertvárosias lakóterületek szabályozása
 - őrizze meg a laza, alacsony beépítés fenntartásával az értékes morfológiai, tájképi adottságokat,
 - adja meg a központhoz közel eső falusi karakterű területeken a népi építészeti értékek megőrzése mellett egy modern kertvárosi életmód, telekhasználat és beépítés lehetőségét,
 - őrizze meg a beállt területek, parcellázások egységes utcaképét, ritmusát, a történelmi utcák kiteresedéseit és a térfalakat
 - tegye lehetővé az új beépítések utcaszerkezetével és beépítési paramétereivel az új lakóterületek szerves illeszkedését,
 - nyújtson megoldást a problémás szerkezetű tömbök megközelítési, telekszerkezeti problémáira.
- g. A falusias lakóterületek szabályozása biztosítsa, hogy
 - a nagy telkes, laza és alacsony beépítéssel a település hagyományos tájba illeszkedése, különösen a településkapuknál, megmaradjon,
 - a kertvárosias területektől eltérően a megfelelő méretű lakótelkek esetében lehetőség legyen a mezőgazdasági üzemi épületek elhelyezésére.
- h. Ecséd településszerkezetében kiemelt jelentőséggel bír a község központja, a történelmi településmag bonyolítja le a legnagyobb hétköznapi forgalmat, itt található az alapellátás intézményei, mint a községháza, a posta, az iskola, központi konyha, takarékszövetkezet, mini bölcsőde, élelmiszerüzletek. A település életében a központi terület egység a legmeghatározóbb közösségi

funkciók területe és a településképben a leghangsúlyosabb területté kell válnia. Annak ellenére, hogy kis településről beszélünk, még két fontos funkciót betöltő területtel rendelkezik Ecséd, az egyik az óvoda és orvosi rendelő, gondozó központ tömbje, a másik pedig a művelődési ház. A tervben körülhatárolt településközpont vegyes terület lefedi a község intézményi területeit, mely terület funkcionálisan és építészeti karakterében is igen heterogén képet mutat. A településközpont vegyes területen a beépítés különböző magasságú formái, az oldalhatáros beépítésű lakótelkek, az intézmények szabadon álló többszintes épületei egyaránt előfordulnak, ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a szabályozás során, különösen az egyedi teresedések határolta jó térfalak megőrzésére. A központi területektől távolabb eső aprótelkes, keskeny szerkezetű tömbök is ezt a területfelhasználást kapták, ahol a beépítés mértéke meghaladja a lakóterületben megengedett legnagyobb beépítettséget, ilyen az Ágói patak mellett a Tabán utcai tömb és még két kisebb tömb a település déli részén. A Kossuth utcai könyvtár telke ezen területektől kissé távolabb esik, így az beleolvadt a lakóterületbe. A szociális és egyházi intézmények köré szerveződött központ hangsúlyosabbá tételét, bővítését, átalakulását, kereskedelmi szolgáltató egységekkel való feltöltését segíti elő a tervben lehatárolt településközpont vegyes terület. A településközpont vegyes terület szabályozása

- biztosítsa a területfelhasználás sokszínűségének fennmaradását,
- tegye lehetővé az egymás mellett élő funkciókból származó konfliktusok elkerülhetőségét,
- tegye lehetővé új munkahelyteremtő funkciók, lakásépítési formák megjelenését,
- biztosítsa a településszerkezet, a településkép és az épített környezet értékeinek fennmaradását,
- biztosítsa az eltérő beépítési formák fejleszthetősége mellett az átépüléseknél és új építéseknel a hagyományos ecsédi karakterű településképet.

12. Kiemelt jelentőségű a települési környezet védelmét és a biztonságot szolgáló feladatok, intézkedések meghatározása és megvalósítása.

- a. A tájképvédelmi, vízminőségvédelmi, ökológiai szempontból érzékeny, a belvíz által veszélyeztetett területeket korlátozott használatú mezőgazdasági területként jelöli a terv.
- b. A szabályozás keretében kijelöljük azokat a patak menti övezeteket, ahol épületek nem létesíthetők, illetve azokat az övezeteket, ahol a nagy kiterjedésű gyepterületek fenntartása ökológiai, táj- és természetvédelmi érdek, ezért a gyepterületek fenntartását szolgáló épületek kialakíthatóságát biztosítani kell (Nyúzópart).
- c. Védelmi célú övezetbe kell sorolni az erózió-érzékeny területen, ökológiai folyosó területén lévő, és a település védelmét biztosító erdőket, ahol épületeket létesíteni nem lehet.
- d. A volt bánya külszíni fejtésein kívül mélyművelésű részek is találhatóak egy korábbi rendezési tervmódosítással beépítésre szánt területté és belterületté nyilvánított területen. Bár a roncsolt terület tájrendezése megtörtént, nagy része csúszás és omlás veszélyes maradt, ezért a még nem beállt területeken az adottságok nem kedveznek a beépítéshez.
- e. A mezőgazdasági területeken a defláció, a diffúz porterheléssel és a porral szállított kemikáliák környezetterhelő hatásának csökkentése érdekében

szükséges a mezővédő erdősávok, és üzemek körüli védő fásítás kialakítása, az integrált szőlőtermesztés, és a korszerű trágyakezelés bevezetése.

- f. Külterületen jellemző a természeti területek és a településre jellemző szőlőtermesztés közötti konfliktus. Az Öreghegyen és a szemközti dűlőkön telepített lejtő irányú szőlőültetvények kedveznek a talaj degradációjának, ami hosszú távon termőrétegek lemosódását, a belterületen sárlavinát eredményezhet. A jelenlegi telekméretük és azok elhelyezkedése miatt a lejtőre merőleges telítés nem, vagy korlátozottan kivitelezhető, azonban az új telepítéseknél mindenképpen változtatni kell a „régibeidegződésen”.
 - g. Az intenzív mezőgazdaságban használt kemikáliák közvetlenül - puffer zóna nélkül - szennyeznek vagy szennyezhetik az értékes természeti területeket. Ezeket a helyeken természetkímélő mezőgazdasági művelés folytatása indokolt.
 - h. Komoly problémát jelent a védő erdősávok jelentős hiánya is. Ez a természet kultúrák szempontjából is hiányosság, például a szélvédelem szempontjából és az állatvilág szempontjából is lényeges, hogy a nagyfelületű szőlő parcellákon nincs számukra könnyen elérhető, megfelelő búvóhely és vonulási lehetőség.
 - i. A mezőgazdasági tevékenységből adódó levegőszennyezésnek van kitéve a lakosság a véderdősávok hiánya miatt. A magán kertek talajait szennyezhetik a szántóföldi művelés során felhasznált kemikáliák.
 - j. A település külterületének jelentős része művelt mezőgazdasági terület (szőlő és szántó). Az ismertetett talajadottságok mellett, a nagyméretű parcellák, hosszú lejtőszakaszok, gyakran fedetlen talajfelszín, a nehézgépes művelés, a déli kitétség és a mezővédő erdősávok hiánya miatt, az erózió és a defláció mértéke jelentős. A dombvidéki térszíneken kialakított nagyüzemi szőlőkultúrák és szántóföldi növénytermesztés dominanciája miatt, a környezetalakítási terv kialakításakor törekedni kell a talajvédelemi feladatok megvalósítására. Szükséges a meredek lejtőkön a területfelhasználás lehetőség szerinti megváltoztatása, a lejtőszakaszok lerövidítése a parcellaméret és a mezőgazdasági úthálózat átstrukturálásával, mezővédő erdősávok kialakítása, talajkímélő agrotechnika bevezetése.
 - k. A tájképvédelmi, vízminőségvédelmi, ökológiai szempontból érzékeny, a belvíz által veszélyeztetett területeket korlátozott használatú mezőgazdasági területként jelöli ki a terv.
13. **Kiemelt jelentőségű feladatként** a település fejlődését lehetővé tevő, de a település egységes szerkezetét megőrző településszerkezeti terv készüljön.
- a. A falu lakó-és belterületeinek nagy része kertvárosias besorolás alá kerül, de vannak részek, ahol marad a falusias besorolás. A központ területein kerülnek kialakításra vegyes és kertvárosias övezetek is, illetve vannak területek, ahol megmarad a falusias lakóterületi besorolás - ilyen terület a még be nem épült Klapka Petőfi-Bocskai utca, valamint a Kossuth Szabadság utca vége. Vegyes besorolású területek a központtól távolabb eső különleges szabályozású kisebb telkes részek, amelyek nem felelnek meg a kertvárosias lakóterület beépítési feltételeinek.
 - b. A kertvárosias besorolás által biztosítva lesz a település fejlődése és a területek beépíthetősége is. A település egy szerkezeti egységnek tekinthető, a település nagysága, telekmérete, történelmi belterületének szerkezetéből adódóan.
 - c. A terület-felhasználás kialakításánál a fejlesztési területeket a meglévő településszövethez szervesen illeszkedve, annak struktúráját kiegészítve alakítja a településszerkezeti terv, a meglévő, illetve tervezett, településről kivezető utak

mentén. De fő irányelv az, az ezt megelőző szabályozáshoz képest, hogy a lehető legkisebb beavatkozás történjen az úthálózat szerkezetében.

- d. A településszerkezeti terv tervezett területfelhasználási elemei, a kismértékű kertvárosias lakóterület bővítés, a település hiányzó gazdasági területének kijelölése a település dél-keleti végén, a Fáy tanya falusias lakóterülete, illetve az ecsédi tó üdülőterülete változatos lehetőséget biztosítanak a település fejlődésének, miközben a település egységes szerkezetét megőrzik.
- e. Ecséd településszerkezete már beállt, így a jelenlegi belterületen az ezt megelőző településrendezéskor eszközölt kisebb bővítésen kívül nagyobb beavatkozás nem vált szükségessé.
- f. Elengedhetetlen, hogy a település megtartsa a kialakult településképét, telekstruktúráját, szerkezetét, és azt fejlessze, továbbá a település építészeti, természeti értékeit megőrizze, továbbfejlessze.
- g. Az új kereskedelmi szolgáltató funkciók elhelyezését a korábbi szabályozás szerint szintén megtartjuk.
- h. Fontos úthálózati fejlesztés az autópálya és a jársági kapcsolat. A meglévő Kossuth utcától dél-keleti irányba haladó dűlőút országos mellékúttá való fejlesztésével hozható létre az M3 és 32. sz. főúti csomópontjához egy bekötőút, amely kistérségi jelentőséggel is bír.
- i. Az új építési szabályozás, az ezt megelőző szabályozási elemeket megtartva, tiszteletben tartja a hagyományos oldalhatáros beépítési módot, az alacsony szintszámú épületformálást, a lakóépületek és az egyes utcák és tömbök léptékének megőrzését.
- j. A szabályozás eszközei védik a kialakult gyalogos átjárók, teresedések, közök rendszerét, amelyek a település morfológiája miatt a gyalogos közlekedésben különleges hangsúlyt kapnak.

2.2.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó célok és a részcélok kapcsolata

A már letelepedett cégek megtartása, valamint az új letelepedések ösztönzése.

1. rész cél: Erősíteni és szélesíteni a hazai és helyi beszállítói együttműködések, partnerhálózati rendszereket, többek között a Kereskedelmi és Iparkamarák segítségére támaszkodva.
2. rész cél: A gazdasági területek kijelölése a település egységét ne veszélyeztesse
3. rész cél: A gazdasági célra kijelölt fejlesztési területeknek változatos és rugalmasan alakítható kínálatot kell nyújtaniuk.
4. rész cél: A gazdasági területek nagy része a kereskedelmi-szolgáltató gazdasági övezetbe tartozik.
5. rész cél: A gazdasági célú fejlesztési területek meglévő mezőgazdasági majorok területéhez közvetlenül csatlakozó területegységek.
6. rész cél: A meglévő Kossuth utcától dél-keleti irányba haladó dűlőút országos mellékúttá való fejlesztésével hozható létre az M3 és 32. sz. főúti csomópontjához egy bekötőút, amely kistérségi jelentőséggel is bír.

Az újonnan letelepedő, vagy bővítést tervező vállalkozások számára elérhető működési területet, infrastruktúrával ellátott potenciális telephelyeket biztosítani.

1. rész cél: Új bekötőutat kell létrehozni a szerkezeti tervlapon meghatározott nyomvonalon a Kossuth utca és az épülő M3-as autópálya 32. sz. főút csomópontja között.

2. rész cél: Az M3-as autópálya áthalad ugyan Ecséd külterületének délkeleti részén, de leágazása nincsen. Az ún. „Ecsédi” pihenőhelyhez egyéb út nem kapcsolódik, de attól keletre van egy felüljárós földút keresztezés észak-déli irányban Hort felé.
3. rész cél: Mezőgazdasági üzemi területek kijelölése a kitelepülni/vállalkozni szándékozó-, ecsédi földdel nem rendelkező helyi lakosok támogatására.

A helyben megtérülőnek mutakozó megújuló energiák kiaknázása.

1. rész cél: Átfogó tanulmány a környezetkímélő, tiszta energiaforrások kiaknázására és hasznosítására.

A helyben megtermelt áruk értékesítési lehetőségének növelése.

1. rész cél: A Fáy tanya területének kiemelt kezelése, a tanya felé vezető út minőségének javítása.
2. rész cél: A Fáy tanya területén falusias lakóterület bővítés.

Az idegenforgalom növelése a természeti és kulturális értékeken alapuló termékkínálat fejlesztésével.

1. rész cél: A tervezett térségi kerékpárutat Lőrinci felől a volt meddőhányó mellett, valamint a tanyákon át vezető dűlőút mentén kell kialakítani, és össze kell kötni a Rózsaszentmártonba vezető úttal.
2. rész cél: A turisztikai fejlesztések egyik nagyobb célterülete az Ecsédi tó környezete. Turisztikai célú erdők létesítendőek a bányató környezetében.
3. rész cél: Üdülőtázas üdülőtérülétként határozza meg a Szerkezeti Terv a település egy részét, a Vég-tó közvetlen környezetében. Egyes területek különböző adottságaik, fekvésük, érzékenységük miatt eltérő szabályozást igényelnek.
4. rész cél: A Fáy major területén a lovas turizmus és egyéb, a mezőgazdasággal összefüggő turisztikai létesítmények és azokkal összefüggő szállásépületek is kialakíthatók.
5. rész cél: Korlátozott használatú mezőgazdasági területként szabályozza a terv a Nyúzó dűlő legelőit. A tájképvédelem érdekeivel összhangban a legelők fenntartása, ezért a legeltetési állattartás épületeinek és a kapcsolódó lovasturizmus építményeinek kialakítására a szabályozás lehetőséget biztosít.
6. rész cél: A településrendezés eszközeivel is biztosítani kell a borvidéki táj jelleg megőrzését, a szőlőgazdálkodás, borászat, borturizmus fejlesztését.

A szőlészet-borászat terén a termőterület stabilizációja, a versenyképesség javítása, az árbevétel növelése

1. rész cél: A szőlőből helyben készítsék és palackozzák a bort.
2. rész cél: A termőföldek felaprózódásának megakadályozása, a termőhelyi adottságokhoz racionálisan igazodó hagyományos tájhasználat megőrzése, családi birtokközpontok kialakíthatósága, a borvidéki táj jelleg megőrzése, a szőlőgazdálkodás, borászat, borturizmus fejlesztetősége.
3. rész cél: A meglévő üzemek fejlesztési igényeinek kielégítése; a kereskedelmi-szolgáltató gazdasági terület egységek közút mellett, a belterülethez közvetlenül kapcsolódva kerülnek kijelölésre.

Az átalakított környezet tájrehabilitációja és tájrekonstrukciója.

1. rész cél: A tájképvédelmi területek övezetében a tájképet zavaró építmények és területfelhasználási módok tilalma, az építmények tájba illesztésének szabályozása.

2. rész cél: a volt bányaterületeken a tájvédelmet is biztosító üdülőházas üdülőterület és erdőterületek kialakítása.
3. rész cél: A mezőgazdasági területeken a fasorok, véderdősávok pótlása; az országos közutak és a szerkezeti jelentőségű külterületi feltáró utak mentén fasorok, védő erdősávok rendszerének kialakítása.
4. rész cél: Potenciális veszélyforrások felmérése, és az érintett területek hasznosítása.

Természetvédelem.

1. rész cél: A patak menti övezetek kijelölése - ahol épületek nem létesíthetők, illetve ahol a gyepterületek fenntartását szolgáló épületek kialakíthatók (Nyúzópart).
2. rész cél: Helyi jelentőségű természeti értéket képvisel az Ágói-patak vízművek térségében és attól délre levő összefüggő rétek területe a ligetekkel együtt. A település belterületén a kegyeleti park értékes faállománya képez helyi természeti értéket.
3. rész cél: Az ökológiai folyosó legértékesebb gyepterületeit és vizes élőhelyeit a településrendezési terv helyi jelentőségű természetvédelmi területként javasolja megővni, illetve a patak ökológiai rendszeréhez kapcsolódó oldalvölgyek patak menti természet közeli területeinek megőrzését is biztosítani kell.

A felszín alatti, sérülékeny vízáadó rétegek minőségének megóvása az ivóvízbázisok védelme érdekében., a felszíni vizek és a zöldfelületi rendszer fejlesztése.

1. rész cél: A község keleti oldalán művelt dombtetőről az erózió miatt jelentős vízmennyiség és sár zúdul a beépített területre - övások kiépítése, a domboldal vízmosásainak megkötése halaszthatatlan feladat.
2. rész cél: Távolatban az egyes településközponti területeken a meglévő nyíltárok elvezetés helyett fedett árok építése indokolt.
3. rész cél: Javasoljuk minél hamarabb kiépíteni a tározót a település alkalmazkodóképességének növelése érdekében.

A településarculat megőrzése és a település élhetővé és vonzóvá tétele.

1. rész cél: A beépítésre szánt területek kismértékű növelése; a belterületi határ kiterjesztései a tervezett beépítésre szánt területekhez igazítva.
2. rész cél: A közterületeken szélesebb, védettebb járdák, szegélyes elválasztások, kiépítéssel hangsúlyozott gyalogátkelő helyek a gyalogosforgalom számára biztonságosabb használatot és kedvezőbb utcaképet jelentenek.
3. rész cél: A kialakult gyalogos átjárók, teresedések, közök rendszerének megtartása
4. rész cél: A település építészeti, természeti értékeinek megőrzése.
5. rész cél: A megelőző szabályozási elemek - a hagyományos oldalhatáros beépítési módot, az alacsony szintszámú épületformálást, a lakóépületek és az egyes utcák és tömbök léptékének megőrzését - megtartása.
6. rész cél: A kertvárosias lakóterületek szabályozása: laza, alacsony beépítés, népi építészeti értékek megőrzése mellett egy modern kertvárosi telekhasználat és beépítés lehetősége; a beállt területek, parcellázások egységes utcaképének, ritmusának, a történelmi utcák kiteresedéseinek és a térfalainak megtartása; az új beépítések szerves illeszkedése; a problémás szerkezetű tömbök megközelítése, telekszerkezeti problémáinak megoldása.

7. **rész cél:** A falusias lakóterületeken a nagy telkes, laza és alacsony beépítéssel a település hagyományos tájba illeszkedése, különösen a településkapuknál; a megfelelő méretű lakótelkeken mezőgazdasági üzemi épületek elhelyezhetők.
8. **rész cél:** A településközpont vegyes területen a területfelhasználás sokszínűségének fennmaradása; az egymás mellett élő funkciókból származó konfliktusok elkerülhetősége; új munkahelyteremtő funkciók, lakásépítési formák megjelenése; a településszerkezet, a településkép és az épített környezet értékeinek fennmaradása; az eltérő beépítési formák fejleszthetősége mellett az átépüléseknél és új építéseknel a hagyományos ecsédi karakterű településkép megőrzése.

A települési környezet védelme és biztonsága.

1. **rész cél:** A tájképvédelmi, vízminőségvédelmi, ökológiai szempontból érzékeny, a belvíz által veszélyeztetett területek korlátozott használatú mezőgazdasági területnek jelölése.
2. **rész cél:** Patak menti övezetek kijelölése, ahol épületek nem létesíthetők, illetve ahol a nagy kiterjedésű gyepterületek fenntartása ökológiai, táj- és természetvédelmi érdek, ezért a gyepterületek fenntartását szolgáló épületek kialakíthatóságát biztosítani kell (Nyúzópart).
3. **rész cél:** Az erózió-érzékeny területen, ökológiai folyosó területén lévő, és a település védelmét biztosító erdők védelmi célú övezetbe sorolása; itt épületeket létesíteni nem lehet.
4. **rész cél:** A volt bánya külszíni fejtéseinek kívül mélyművelésű részeket biztonsági okokból nem lehet beépíteni.
5. **rész cél:** A mezőgazdasági területeken és üzemek körül védő erdősávok, kialakítása, az integrált szőlőtermesztés, és a korszerű trágyakezelés bevezetése.
6. **rész cél:** Új szőlőtelepítéseknel mindenképpen változtatni kell a művelés lejtésirányán.
7. **rész cél:** Puffer zóna kialakítása az értékes természeti területek mellett, vagy természetkímélő mezőgazdasági művelés folytatása.
8. **rész cél:** Véderdősávok pótlása az állatvilág szempontjából számára könnyen elérhető, megfelelő búvóhely és vonulási lehetőség biztosítása érdekében.
9. **rész cél:** Véderdősávok pótlása a légszennyezés csökkentése érdekében.
10. **rész cél:** A meredek lejtőkön a területfelhasználás lehetőség szerinti megváltoztatása, a lejtőszakaszok lerövidítése a parcellaméret és a mezőgazdasági úthálózat átstrukturálásával, mezővédő erdősávok kialakítása, talajkímélő agrotechnika bevezetése.
11. **rész cél:** A tájképvédelmi, vízminőségvédelmi, ökológiai szempontból érzékeny, a belvíz által veszélyeztetett területeket korlátozott használatú mezőgazdasági területként jelöli ki a terv.

A település egységes szerkezetét megőrző településszerkezet

1. **rész cél:** A település fejlődésének és a területek beépíthetőségének biztosítása a kertvárosias besorolás által.
2. **rész cél:** A fejlesztési területek szerves illeszkedése a meglévő településszövethez; a lehető legkisebb beavatkozás az úthálózat szerkezetében.
3. **rész cél:** A településszerkezeti terv tervezett területfelhasználási elemei változatos lehetőséget biztosítanak a település fejlődésének, megőrizve a település egységes szerkezetét.
4. **rész cél:** Kisebb bővítésen kívül nagyobb beavatkozás nem vált szükségessé.

5. rész cél: A kialakult településkép, telekstruktúra, szerkezet megtartása, fejlesztése, a település építészeti, természeti értékeinek megőrzése, továbbfejlesztése.
6. rész cél: Az új kereskedelmi szolgáltató funkciók elhelyezése a korábbi szabályozás szerinti.
7. rész cél: A meglévő Kossuth utcától dél-keleti irányba haladó dűlőút országos mellékúttá való fejlesztésével hozható létre az M3 és 32. sz. főúti csomópontjához egy bekötőút, amely kistérségi jelentőséggel is bír.
8. rész cél: Az új építési szabályozás megtartja a hagyományos oldalhatáros beépítési módot, az alacsony szintszámú épületformálást, a lakóépületek és az egyes utcák és tömbök léptékét.
9. rész cél: A szabályozás eszközei védik a kialakult gyalogos átjárók, teresedések, közök rendszerét, amelyek a település morfológiája miatt a gyalogos közlekedésben különleges hangsúlyt kapnak.

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása

A koncepció megalkotásához szükséges területi, infrastrukturális, társadalmi, gazdasági, gazdálkodási, táji és környezeti adatok összefoglaló eredményeit a Megalapozó Vizsgálat különböző fejezetei tartalmazzák, melyek alapján a következőképpen összegezzük őket:

Társadalmi adatok

Ecséd község társadalmi tendenciáinak egyik legfontosabb mércéje a népességszám folyamatos csökkenése, melynek fő mozgatórugója a negatív népességszaporulat, vagyis a halálozások száma konstans meghaladja az élveszületések számát, amely jelenleg egyébként országos probléma.

Ezt a negatív tendenciát még a vándorlási egyenleg nagyságrendileg semleges mivolta sem képes ellensúlyozni. Fontos megjegyezni, hogy a településen 2001-ben 86% volt az öregedési index, azaz a 0-14 éves korúak száma meghaladta a 65 év felettiéket számát. 2012-re 114%-kal ez az arány megfordult, vagyis Ecséden egy erősen előregedő társadalommal kell a jövőben tervezni annak minden hátrányával és előnyével együtt.

További probléma az alacsony képzettségűek magas aránya a munkavállaló korúakon belül, ugyanis a többségnek 8 általános iskolai elvégzett éve vagy szakmunkás végzettsége van, miközben a településen a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya harmada az országos átlagnak. Egy településen az alap-, közép-, esetleg felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, illetve térség gyermekeinek fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez mind a pedagógiai munka, mind az infrastrukturális tényezők és az eszközellátottság tekintetében is. Egy adott település alap-, közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező népességének arányát mindez együttesen határozza meg, különösen akkor, amikor kiemelkedő tekintettel kell lenni a környező városok elszívó hatása által generált magas fiatalkori elvándorlásra. A népesség korösszetétele hasonló súllyal esik a latba egy település lakosságának iskolai képzettsége meghatározásakor, hiszen a fiatalabb korosztály aránya általában magasabb végzettséget is jelent.

A 2011-es KSH adatai szerint a 8 osztályt végzettek száma 924, a középiskolai nem érettségizettek 807, érettségivel rendelkezők 226, szakképzett, érettségivel rendelkezők 336, egyetemi vagy főiskolai oklevél nélkül 44 és oklevelesek pedig 127. Az adatok alapján nagyon változatos Ecséd lakosainak képzettségi rátája, de a többségük minimum érettségizettek, vagy szakmailag képzettek. A település lakónépességére jellemző az ingázás, ami elsősorban a munkavállalók esetében jelentős.

Mindemellett az álláskeresőket döntő része fizikai foglalkozású vagy általános iskolai végzettséggel rendelkezik, vagyis a jövőbeni fejlesztési döntéseknél és vállalkozás-ösztönző rendszerek kialakításánál figyelemmel kell lenni a város társadalmi sajátosságaira.

A települési és a térségi szintű oktatás, a kultúra és a sport minőségi, értékteremtő hatásaira építve aktív és egészséges társadalom alakulhat ki. A településen belül megjelenő társadalmi különbségek a tolerálható mértéken belül maradnak. A településen nem található alacsony státuszú lakossági szegregátum.

A település rendelkezik önálló óvodával, általános iskolával. Épül a mini bölcsőde. A középfokú oktatás 20 km-es körzeten belül több, mint 10 intézményben érhető el az Ecsédi tanköteles fiatalok számára, ami azt jelenti, hogy 20/30 perc alatt ezek mindegyike megközelíthető tömegközlekedéssel. Szintén 20 km-es körzetben található egy főiskola is.

Ecséd nem hátrányos helyzetű település. Biztosítottak az egészségügyi alapellátások, ami azt jelenti, hogy 2 háziorvosi körzettel, védőnői szolgálattal, fogorvosi ellátással szolgálják ki a

lakosságot. Működik az iskola orvosi, iskola védőnői ellátás, illetve mindennapos nyitva tartással a gyógyszertár.

Helyben biztosított a postai és pénzügyi szolgáltatás.

A művelődés területén a Községi Könyvtár, a Művelődési Ház, a Civil-faluház ad otthont a különböző kulturális programoknak. A településen 11 civilszervezet működik.

A fogyasztó társadalom igényeit élelmiszerüzletek, zöldség-gyümölcs, vegyi áru, barkácsbolt elégítik ki. Működik a településen egy pékség. Az árukínálatot bővítik a rendszeresen értékesítő mozgóárusok és a piactéren árusítók is.

Gazdasági adatok

Ecséd gazdasági életében meghatározó szerepet töltenek be a helyi vállalkozások, de az országos és megyei átlagnál is alacsonyabb a vállalkozói kedv, amely nyilvánvalóan a társadalom alacsonyabb képzettségi szintjével hozható kapcsolatba. Ecséden a KSH 2016-os adatai szerint 100 db. működő vállalkozás található. A mezőgazdasági vállalkozások száma és aránya a többi ágazathoz viszonyítva viszonylag állandó. A mezőgazdaságra jellemző a takarmánynövények termesztése. A termőföldek alacsony aranykorona értéke miatt magas kultúrájú zöldség- és gyümölcsstermesztés nem valósítható meg a településen.

A KSH adatai szerint 2016-ban összesen 28 ipari vállalkozás működött Ecséden, melyből 9 a feldolgozóiparban és 19 az építőiparban végzi tevékenységét. Ez a települési vállalkozások 28,00 %-át teszi ki.

A KSH adatai szerint 2016-ban összesen 43 szolgáltatási szektorhoz tartozó vállalkozás működött Ecséden. A szolgáltatási szektorhoz tartozó különböző típusú tevékenységek a gazdaság bármely ágazatához kapcsolódhatnak, közös jellemzőjük, hogy a termelési folyamat valamennyi fázisában jelen vannak és növelik a termékek hozzáadott értékét. A szolgáltatási szektor súlya fontos mutatója a gazdaság fejlettségének. A szolgáltatások Ecséd gazdaságában 43,00%-kal fontos szerepet töltenek be az összes gazdasági szereplő között. 2016-ban az Ecséden található kiskereskedelmi üzletek száma 13 db. volt (ebből 2 db. Nemzeti dohánybolt), amely 2000-es évek elejei értékekhez képest csökkent. A kínálatot nagymértékben befolyásolja a környékbeli nemzetközi kereskedelmi láncok megjelenése, a lakosság szám csökkenése, valamint az elöregedési tendencia.

Az élelmiszer jellegű üzletek és áruházak száma 2005 óta csökkent a községben.

A vállalkozói kedv mellett a turisztikai ipar is jelentős kihívásokkal szembesül, mivel a községben mindössze egyetlen szálláshely található, holott Ecséd környezete megszaabhatná az ökoturizmusra is alapuló, jól prosperáló falusi turizmus kialakításának kereteit. A turisztikai infra- és szuprastruktúra nem felel meg mindenben az elvárásoknak.

A szállásférőhelyek száma nagyon kevés. Egy darab borház üzemel, ami három kiadó szobával rendelkezik. A településen megtalálhatóak a klinkertéglás, jellegzetes népi lakóházak és boltozatos borospincék is, ami szintén lehet alapja az idegenforgalomnak.

Ecséd Községi Önkormányzatnak idegenforgalmi adó bevételei az elmúlt években nem voltak.

A bevételek alakulásáról általánosságban megállapítható, hogy az eredetileg tervezetthez képest az évenkénti tényleges adatok alulteljesítést mutatnak. Ecséd Községi Önkormányzatnak saját folyó bevételei az elmúlt évekhez képest csökkentek. Ecséd település 2014. október 21-én került elfogadásra az önkormányzat gazdasági programja.

Ecséd község arra törekszik, hogy minél több helyi lakosnak tudjon munkahelyet biztosítani és ezáltal csökkenteni az elvándorlást, de még így is az aktívkorú dolgozó emberek háromnegyede eljár Ecsédről dolgozni. Közfoglalkoztatási tervvel nem rendelkeznek. Közfoglalkoztatottak vannak a településen.

Környezeti adatok

Ecséd község az Észak-magyarországi Régióhoz tartozó Heves megyében, annak Hatvani kistérségében helyezkedik el. Heves megye fekvése kedvező, viszonylag közel és azonos távolságra van a központi, az Észak-Alföldi és az Észak-Magyarországi régiók felsőfokú központjaitól. Legnagyobb gazdasági-társadalmi-kulturális vonzereje a fővárosnak van. A Hatvani kistérség térbeli elhelyezkedése a legelőnyösebb a megyén belül: a fővárosi vonzáscentrumhoz a legközelebb fekszik, és az M3-as autópálya a kelet-nyugati irányú térbeli kapcsolatokat megfelelően biztosítja. A kistérség 4 megye határán, az Alföld és az Északi-Középhegység találkozásánál, a Zagyva folyó mentén, a Mátra déli, délnyugati lejtőin, az Ágói-patak völgyében, egyben a fővárosi agglomerátum peremén helyezkedik el. A település magja az Ágói-patak (korábban: Szarv-ágy patak) mindkét partján húzódó egy-egy utca.

A település külterületének jelentős része művelt mezőgazdasági terület (szőlő és szántó).

Az ismertetett talajadottságok mellett, a nagyméretű parcellák, hosszú lejtőszakaszok, gyakran fedetlen talajfelszín, a nehézgépes művelés, a déli kitettség és a mezővédő erdősávok hiánya miatt, az erózió és a defláció mértéke jelentős.

A dombvidéki térszíneken kialakított nagyüzemi szőlőkultúrák és szántóföldi növénytermesztés dominanciája miatt, a környezetalakítási terv kialakításakor törekedni kell a talajvédelmi feladatok megvalósítására.

Az Ágói patak (Q1% = 18 m³/s) és jobb oldali mellékága a Meggyes patak, a település belterületén halad át. A belterületől északra az Ágói-patak melletti mocsaras területet a szerkezeti terv záportározó céljára biztosítja.

Ecséd környékén a járás éghajlata mérsékelten hűvös, mérsékelten meleg-száraz. A napsütéses órák száma 2017-ben meghaladta a 2300 órát. Az évi középhőmérséklet átlagosan 10 és 11 °C közötti. A csapadék kevés, évente 500-550 mm. Az uralkodó szélirány az északi és az észak-keleti. Átlagos szélesség 1,5-2 m/s körüli.

A talajviszonyok és az éghajlat a szántóföldi termelésnek és a kertészeti kultúráknak kedveznek.

Ecséd tájhasználatában a mezőgazdasági termelés a meghatározó, amely a mezőgazdasági hasznosítás számára igen kedvező természeti adottságoknak, domborzati viszonyoknak köszönhető.

Erdőterületek csak mozaikosan a patakvölgyekben, meredekebb domboldalakon találhatók. Az Ágói-patak északi völgyszakaszán a szénbányák meddőhányóit erdősítették be, továbbá a Meggyes dűlő patakra néző meredek domboldalain található fiatal erdőtelepítés. Fiatal erdők találhatóak a Meggyes-patak völgyének nehezen művelhető, kedvezőtlenebb termőhelyi adottságú meredekebb lejtőin is.

A gyepterületek a patakok mederrendezését követően összezsugorodtak.

Az Ágói-patak völgyének valamikor összefüggő nagy kiterjedésű rétjei, vízállásos területei is a patak közvetlen környezetére szűkültek le. Vizes élőhelyek a falutól északra, illetve a Nagylaposi vízfolyás és az Ágói patak összefolyásánál találhatóak. Ez a természetközeli rét a ligetekkel a falu legértékesebb természeti értéke. Rétek találhatóak még a Meggyes-patak völgyében, és a Nagy-út lapos területén. A legelők az állattenyésztés rendszerváltozást követő elszorodásával lényegében használaton kívül vannak. Ennek következménye, hogy a Gárdony és Nyúzó összefüggő legelői kezdenek beerdősödni.

A szőlőterületek aránya a település területén kiemelkedően magas.

Az évszázadok óta meghatározó szőlőgazdálkodás a rendszerváltozást követő gazdasági változásokat átvészelve három térségben koncentrálnak. Az Agria szőlők a település nyugati határrészén képeznek nagy összefüggő területet. A szőlők a földhivatali térkép szerint nagymértékben felaprózódtak ugyan, de művelésük egységesen történik. A szőlőművelést, szőlőfeldolgozást a terület súlypontjában levő üzemközpont biztosítja.

Összefüggő szőlőterületek találhatóak Gárdony területén. Fáy-tanya térségében is nagy összefüggő szőlőültetvények vannak még, amelyek egy része ugyancsak felaprózódott. A Gyöngyös-Domoszlói ÁG. hajdani üzemközpontján (Fáy-tanya) azonban a szőlőgazdálkodással összefüggő gazdasági tevékenység lényegében megszűnt. A falu történelmi szőlőhegyén, az Öreghegyen a szőlőtermesztés megszűnt. Az 1960-as években az egyéni szőlőgazdálkodást a nagyüzemi szőlőtermesztés váltotta fel az Öreghegyen. A 80-as évek térképein még láthatók a nagyüzemi szőlők, mára azonban az Öreghegyen a szántóföldi növénytermesztés a meghatározó. Az ecsédi határ nagy része a Mátraaljai borvidék szőlőkataszteri II. osztályú területe. A szőlőterületek csökkenése elsősorban annak következménye, hogy a kiöregedett szőlőket nem telepítették be újra. Öröndetes tény azonban, hogy új telepítések is találhatóak már.

A gyümölcsösök Fáy tanyától DK-re az autópálya fölött alkotnak még önálló tájszerkezeti egységet. Ezen kívül néhány új telepítés igazolja, hogy a gyümölcsstermesztésnek is van jövője a térségben. A tájat a szántóföldi növénytermesztés uralja, amelynek az üzemközpontjai a történelmi majorok: Szél-tanya, Csala-tanya. Az egyéni gazdálkodás kialakulásával új mezőgazdasági „üzemek” belterületen létesültek (baromfitelep, géptárolók) ami a környezetszennyezés miatt jelentős konfliktusok forrása. A határt feltáró dűlőút hálózat kialakult, problémát okoz azonban, hogy a földutak sáros időben nem járhatók. A település északi határán levő bányató (horgásztó) és környéke magántulajdonban van. Turisztikai célú fejlesztése évtizedek óta folyamatban van, a fejlesztés feltétele azonban a még rekultiválatlan meredek, csúszásveszélyes domboldalak rendezése. A bányatóval szemközti meddőhányók területe már nagy részben beerdősült. Tájképvédelmi és környezetvédelmi szempontból egyaránt kedvezőtlen a falutól É-ra levő felhagyott külszíni bánya.

A térség ereje régen a bányakincseiben, iparában és mezőgazdaságában (szőlőművelés, borászat), ma elsősorban földrajzilag előnyös átmenő helyzetében rejlik. A térség elhelyezkedésének, illetve az erre építhető, ezt kihasználni tudó fejlesztéseknek jelentősen megnőtt a szerepe.

A térség lakossága közel ötvenötezer fő, melyből kb. 3500 fő él a térség központjával szomszédos, de azzal közvetlen közúti kapcsolattal össze nem kötött Ecséd községben. A Mátra tövében fekvő falu nevezetes látnivalója az 1777-ben épült római katolikus templom, valamint a még megőrzött jellegzetes népi lakóházak, a boltozatos borospincék. A település határában fekvő magánkézben lévő festői szépségű (bánya)tó horgász és bűvárversenyek helyszíne. A falu híven őrzi hagyományait. Évszázadok óta jelentős a településen a szőlőművelés és kitűnő borok készítése. A Hatvani térség a megye jelentős ipari és élelmiszeripari övezete a Zagyva folyó medencéjében. Az ipar mellett országosan is jelentős a zöldségtermesztés (paprika, paradicsom, dinnye).

3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra

- a település gyorsforgalmi úttal érintett (M3, 2.64 km)
- tervezett országos jelentőségű kerékpárút
- a település 400 KV átviteli hálózat távvezeték elemeivel érintett.
- a település 220 KV átviteli hálózat távvezeték elemeivel érintett.
- a település vízfolyással érintett.
- rendszeresen belvízjárta terület övezete 1583,77 ha
- térségi tájképvédelmi terület övezete 1688,21 ha
- országos komplex táj rehabilitációt igénylő terület övezete 1146,23 ha
- erdőtelepítésre alkalmas terület övezete 48,82 ha
- ökológiai folyosó 66,46 ha

- szélróziónak erősen kitett terület övezete 1799,96 ha
- szélróziónak közepesen kitett terület övezete 2360,74 ha
- vízvezeték a vízmű és a belterület között 800 m
- regionális szennyvízvezeték: A Szücsi felől (É) érkező szennyvizet a település saját szennyvizével együtt továbbítja a Hatvani központi szennyvíztisztító telep felé.

3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére

3.3.1. műemlék, műemlékegyüttes

Ecséd egyetlen országos védettséget élvező épülete a római katolikus templom (Szabadság utca 153.) A templom gótikus eredetű, barokk stílus teljes átépítéssel.

A templom a település központjában domboldalon áll, az általános iskolával szemben.

A templom körül nem alakult ki tér, műemléki környezetében található lakóházak és közintézmények, közvetlenül mellette áll a parókia ugyancsak építészeti értéket képviselő karakteres kétszintes épülete.

A hangsúlyos községközponti terület védelmét a kijelölt műemléki környezetet túl a helyi területi védelemmel is célszerű óvni. A templom és a parókia épületén nemrég felújításokat végeztek.

A templom a Szabadság utcában az Öreg hegy alatt a legmagasabban álló épület, védelme elsőrendű a környező domboldalak beépítésének korlátozása a jellegzetes település sziluett megőrzése érdekében.

3.3.2. helyi védelem

Ecséd Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Tvtv.) 12. § (2) bekezdés a) - h) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján, Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet 43/A.§ (6) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Heves Megyei Kormányhivatal Állami Főépítész, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, a Bükk Nemzeti Park Igazgatósága, Kulturális Örökség Védelméért Felelős Miniszter, Magyar Építész Kamara valamint Ecséd Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól szóló 7/2017. (IX. 20) önkormányzati rendelete szerinti partnerek véleményének kikérésével megalkotta a településkép védelméről szóló 15/2017. (XI. 22.) önkormányzati rendeletet, melynek célja a település településképe és történelme szempontjából meghatározó, hagyományt őrző, a közösségek munkáját és kultúráját tükröző, sajátos megjelenésű építészeti örökség kiemelkedő, településképet meghatározó értékű elemeinek védelme, a jellegzetes karakterének a jövő nemzedékek számára történő megóvása. A helyi, egyedi arculatot biztosító épületek közül a klinkertéglás épületeket lehet megemlíteni.

3.3.3. a műemlékvédelem sajátos tárgyai

A műemlékvédelem sajátos tárgyai a Kertaljai dűlőben kijelölt temetőterület, az Akácfa utcai, használaton kívüli régi temető és a Szentlajos területén már a korábbi tervben meghatározott területfelhasználási egység a Szűz Mária kegyhely területe.

Természeti értékek

Vizes élőhelyek a falutól északra, illetve a Nagylaposi vízfolyás és az Ágói patak összefolyásánál találhatók. Ez a természetközeli rét a ligetekkel a falu legértékesebb természeti értéke.

Ecséd településen jelenleg nem található nemzeti és nemzetközi természeti oltalom alatt álló érték, emlék, viszont a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatala Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi és Természetvédelmi Osztályának HE-02/KVTO/03343-2/2017. (VI.02) irata alapján az összes olyan területet, ami a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 15. § (1) pontjában szereplő feltételeknek megfelelő tervezett természeti területként kell kezelni.

A település Országos ökológiai hálózatban érintett (66,46 ha).

A település Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területben jelentős mértékben (1688,21 ha) érintett.

Régészeti fejlesztési, bemutatási lehetőségek

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Dokumentációs Igazgatóságának adatszolgáltatása alapján Ecséden 5 régészeti lelőhelyet tartanak nyilván.

4. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer

A község önkormányzata, a polgármester és a képviselő-testület felel a fejlesztések megvalósulásáért, támogatja a település javát szolgáló fejlesztéseket. A koncepcióban megfogalmazottak megvalósításához szükséges emellett az intézményrendszer összehangolása a koncepcionális célokkal.

A fejezet a koncepció megvalósítását szolgáló leglényegesebb eszközöket és az intézményrendszert érintő elemeket foglalja össze, amelyek a településfejlesztési koncepcióban és a településrendezési tervekben foglalt tevékenységek megvalósítását szolgálják.

Civil szervezetek:

- Ecséd Községért Alapítvány
- Az Ecsédi Általános Iskoláért Alapítvány
- Ecsédi Óvodásokért Alapítvány
- Péter József Népművészeti Alapítvány
- Ecsédi Nők Klubja
- Nyugdíjas Férfiklub
- Diabétesz Klub
- Magyar Rákellenes Liga Ecsédi Alapszervezete
- Ecsédi Sportklub
- Magyar Vöröskereszt Ecsédi Alapszervezete
- Polgárórség
- Bányász Dolgozók Szakszervezete
- Nők Klubja
- Favorit Jóga Egyesület
- Baba-mama Klub

Oktatási intézmények

A kötelező oktatási szolgáltatások teljes körűen biztosítva vannak a településen, melyeket önként vállalt szolgáltatások is kiegészítenek. Az önkormányzat elsősorban a Polgármesteri Hivatalon és intézményein, illetve gazdálkodó szervezetein keresztül látja el ezen feladatait.

- A község önkormányzata által fenntartott oktatási intézmények az alábbiak:
Ecsédi Gyöngyszem Óvoda; 3013 Ecséd, Akácfa utca 131.;
ecsedigyongyszemovi@gmail.com
37/358-038
- A Hatvani Tankerületi Központ által fenntartott oktatási intézmény
Ecsédi Richter Gedeon Általános Iskola; 3013 Ecséd, Szabadság u. 141, 37/ 358 014

Közművelődési intézmények:

A kötelező közművelődési szolgáltatások teljes körűen biztosítva vannak a településen, melyeket önként vállalt szolgáltatások is kiegészítenek. Az önkormányzat elsősorban a Polgármesteri Hivatalon és intézményein, illetve gazdálkodó szervezetein keresztül látja el ezen feladatait. Kossuth utca 90. szám alatt került kialakításra a civil- faluház, ami rendezvényeknek ad otthont.

- Művelődési Ház; 3013 Ecséd Dózsa György utca 16.; +36 (37) 358240
- Községi Könyvtár; 3013 Ecséd, Kossuth u. 172.; (37) 358-139;
ecsedkonyvtar@freemail.hu

Egészségügyi intézmények:

A kötelező egészségügyi szolgáltatások teljes körűen biztosítva vannak a településen, melyeket önként vállalt szolgáltatások is kiegészítenek. Az önkormányzat elsősorban a Polgármesteri Hivatalon és intézményein, illetve gazdálkodó szervezetein keresztül látja el ezen feladatait.

- orvosi rendelő, 2 háziorvosi körzettel,
- egy OEP által finanszírozott fogorvosi rendelő
- védőnői szolgálat
- házi segítségnyújtás
- az idősek nappali ellátása
- családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás
- a központi orvosi ügyeletet a Hatvani Albert Schweitzer kórház és rendelőintézet látja el
- gyógyszerertár

A jövőképből foglaltak teljesülését elősegítő átfogó- és részcélok megvalósítását az alábbi intézkedések segítik:

A jellegzetes táji-, természeti adottságok és a településkarakter harmóniájának megőrzése:

- Természeti értékek helyi védelme
- Természeti értékek megóvása, fenntartása (tájékoztatás!)
- Az illegális hulladék-elhelyezések megszüntetése, megelőzése
- A környezettudatos szemlélet ösztönzése (oktatás, tájékoztatás)
- Alternatív energiaforrások felhasználása (napenergia, biomassza stb.)
- egységes településkép kialakítása
- A település szerkezetéhez illeszkedő területi fejlesztések
- fő tér funkció-bővítése
- Közterületek, közhasználatú zöldfelületek további fejlesztése a patakhöz kapcsolódóan

Történeti és kulturális hagyományok ápolása, a szellemi örökség értékőrző fejlesztése, a helyi identitástudat erősítése

- A közösségi szellem, a gyökerek erősítése
- Egyesületek, civil szervezetek önkormányzati támogatása
- Fiatalok bevonása a település közösségi életébe
- Fiatalok számára vonzó helyi kikapcsolódási, sportolási lehetőségek biztosítása

Társadalmi kapcsolatok erősítése, közösségi élet fellendítése

- Településközi, (mikro)térségi kapcsolatok erősítése
- Koordináció a közszolgáltatások megosztása terén a környező településekkel
- Közös programok, pályázatok a környező településekkel

Az ellátások, szolgáltatások körének bővítése

- Színvonalas közszolgáltatások további biztosítása
- Iskola fejlesztése
- A minőségi oktatás biztosítása az iskolában
- A turisztikai infrastruktúra fejlesztése (pl. szálláslehetőségek, szolgáltatások bővítése)

Közmű és közlekedés infrastruktúra fejlesztése

- Csapadékvíz-gazdálkodás megoldása vízvisszatartással és erózióvédelemmel
- Szennyvíztisztítás és elhelyezés megoldása
- A szelektív hulladékgyűjtés - köztük a helyben történő komposztálás - szorgalmazása
- Alternatív energiaforrások használata
- Települési- és településközi kerékpárutak kiépítése
- Közlekedésbiztonsági intézkedések
- További parkolási lehetőségek biztosítása
- Intézmények akadálymentesítése

Helyi gazdaság fejlesztése és a helyi munkalehetőségek körének bővítése

- Minőségi turizmusfejlesztés
- Falusi turizmus, bakancsos/természetjáró (öko) turizmus
- Környező településekhez kapcsolódó turisztikai kínálati paletta összeállítása (közös cselekvési program kidolgozása)
- A helyi vállalkozások támogatása
- Településmarketing és -menedzsment tevékenység erősítése
- A helyi munkaerőt foglalkoztató vállalkozások támogatása
- Környezetbarát módszerek támogatása
- Helyi termékek támogatása
- Minőségi termékek előállításának ösztönzése
- Ökológiai mezőgazdasági gyakorlat megvalósítása
- Helyi termelői piac fejlesztése

4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére

Az alábbiakban ismertetésre kerülnek a koncepció megvalósítását szolgáló legfontosabb tényezők, amelyek a településfejlesztési koncepcióban és a településrendezési tervekben foglalt célok teljesülésének nyomon követésében nyújtanak segítséget.

A településfejlesztési koncepció felülvizsgálatát a következők szerint két évente javasolt elvégezni:

- évenkénti vizsgálat a koncepció célkitűzéseinek megvalósítási folyamataiban, a szükséges módosítások, korrekciók számbavétele
- a koncepció előkészítését szolgáló megalapozó vizsgálat számszerűsíthető, illetve mérhető tematikus elemeinek időszakos aktualizálása, az eredmények kiértékelése
- a külső környezet változásainak figyelemmel kísérése
- a megvalósult feladatok kiértékelése
- a fejlesztési koncepció legalább 10 évenkénti teljes felülvizsgálata és aktualizálása Az áttekintés során az alábbi lényeges forrásokból származó további információ felhasználása is ajánlott:
- önkormányzat és szervei adatbázisa, adatszolgáltatása;
- Központi Statisztikai Hivatal adatai;
- partnerségi fórumok véleménye, visszajelzései;
- elkészült ágazati stratégiák vagy nagyobb léptékű területfejlesztési tervek hatása
- szabályozási és gazdálkodási környezet változása

Szükség esetén az önkormányzat – képviselő-testület – korrigálhatja a stratégiát az elért eredmények és a külső környezet esetleges változásainak megfelelően.

Két évente a monitoring rendszer teljes körű áttekintése javasolt a szükséges korrekciók végrehajtása céljából. A módosításokat, beleértve a korrekciót kiváltó okokat, megfontolásokat rögzíteni kell és nyilvánossá kell tenni. Javasolt a módosításokat

partnerségi fórumok keretében megtárgyalni, majd ezt követően az Önkormányzat döntési rendszerében (bizottság, ill. képviselő-testület) elfogadni.

Felhasznált források:

- ECSÉD TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEI; MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓ; 1919. március
- Heves Megye Területfejlesztési Koncepciója; 2014.
- Ecséd TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV; 2017.